პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КОМПАРТИИ ГРУЗИИ И СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

№ 261 (9421) | კვირა, 2 ნოემბერი. 1952 წ. | ფასი 20 კაპ.

მუშებო, ინჟინრებო და ტექნიკოსებო, საწარმოთა ხელმძღვანელებო! დღითიდღე კვლავ აუმჯობესეთ პროდუქციის ხარისხი, შეამცირეთ ჩვენი მრეწველობა და მოსახლეობა საუკეთესო ხარისხის მოწყობილობით, მასალებითა და საქონლით!

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის მოწოდებიდან.

საშემოდგომო ხორბლის თესვის გეგმა აგროტექნიკურ ვადებში უნდა შესრულდეს

საბჭოთა ხალხი დიდი აღფრთოვანებით შეუდგა კომუნისტური პარტიის XIX ყრილობის ისტორიული გადაწყვეტილებების, ხალხთა ბრძენი ბელადისა და მასწავლებლის ამხანაგ სტალინის გენიალურ წინასწარმახედველობათა განხორციელებას, რომლებშიც მოცემულია სოციალიზმიდან კომუნიზმში თანდათანობით გადასვლის გზები. მშრომელთა აზრები და საქმეები მიმართულია იქითკენ, რომ მთლიანად და გადამეტებით შეასრულონ მეხუთე სტალინური ხუთწლედი, რაც წინ გადადგმული დიდი ნაბიჯი იქნება სოციალიზმიდან კომუნიზმისაკენ განვითარების გზაზე.

საბჭოთა კავშირის ხალხთა ერთიან ოჯახში წარმატებით შრომობენ ჩვენი რესპუბლიკის მშრომელები. ხალხთა სტალინური მეგობრობით შეკავშირებულნი, ისინი ამრავლებენ წარმატებებს სახალხო მეურნეობის ყველა დარგში, მათ შორის სოციალისტური სოფლის მეურნეობის ფრონტზე. ამასთან ჩვენი სოფლის მეურნეობის მუშაობას სერიოზული ნაკლოვანებანიც ახასიათებს. მართალია, 25 ოქტომბრისათვის დათესილი იყო 23 პროცენტით მეტი საშემოდგომო ხორბალი, ვიდრე გასული წლის იმავე რიცხვისათვის, მაგრამ კოლმეურნეობები აგვიანებენ თესვის გეგმის შესრულებას.

მთელი რიგი რაიონების პარტიული, საბჭოთა და სასოფლო-სამეურნეო ორგანოები ჯეროვნად არ აფასებენ საშემოდგომო თესვის დროულად ჩატარების მნიშვნელობას, ხელიდან უშვებენ ძვირფასი სასურსათო კულტურის — ხორბლის თესვის საუკეთესო ვადებს და თესვის გვიან შემოდგომამდე გაჭიანურებით საფრთხის წინაშე აყენებენ მომავალ წელს უხვი მოსავლის მოყვანას. 25 ოქტომბრისათვის რესპუბლიკის კოლმეურნეობებს საშემოდგომო ხორბლის თესვის გეგმა შესრულებული ჰქონდათ 52,7 პროცენტით. აქედან თბილისის ოლქის კოლმეურნეობებს — 56,5 პროცენტით, აჭარის ასსრ კოლმეურნეობებს — 3,3 პროცენტით, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის კოლმეურნეობებს — 16,1 პროცენტით, ხოლო აფხაზეთის ასსრ კოლმეურნეობები სულაც არ შესდგომიან თესვას. საშემოდგომო თესვაში განსაკუთრებით ჩამორჩენილი არიან ბოლნისის, ახმეტის, ყვარლის, თეთრი წყაროს, ქაჭრეთის, გარდაბნის, თიანეთის, კასპის, დუშეთის, გარეჯუბნის, ასპინძის, ადიგენის რაიონები.

პარტიის რაიკომების ცალკეული მდივნებისა და რაიაღმასკომების თავმჯდომარეების უმოქმედობის გამო დამთავრებული არ არის თესლის გაწმენდა და მისი აყვანა სათეს კონდიციამდე. ამ მხრივ განსაკუთრებით ცუდად არის მოწყობილი მუშაობა თელავის, თიანეთის, ყვარლის, ადიგენის, ბოლნისის, დუშეთის, ახმეტისა და სხვა რაიონების კოლმეურნეობებში.

ზოგან უხეშად არღვევენ აგროტექნიკურ წესებს: არ იცავენ ხვნის დაწვრილებულ სიღრმეს, ღრმად მოხვნისათვის არ იყენებენ წინმხვნელიან გუთნებს. ამასთან ერთად დაბალია ხვნის ტემპი. მტს-ების მძლავრ ტექნიკას მთელ რიგ მტს-ებში საკმაოდ ვერ იყენებენ. ხვნაში ჩამორჩნენ ხაშურის, ქაჭრეთის, მცხეთის, მარტყოფის, ენისლის, წნორის, თელეთის, ბადიაურისა და აგარის მანქანა-ტრაქტორთა სადგურები.

იყო შემთხვევები, რომ კოლმეურნეობებში დათესეს უკონდიციო და შეუმოწმებელი თესლი. მაგალითად, ქაჭრეთის რაიონის სოფელ ჩალაუბნის კრუპსკაიას სახელობის კოლმეურნეობაში უკონდიციო თესლი დათესეს 20 ჰექტარზე. ასეთ ფაქტს ადგილი ჰქონია თელავისა და გურჯაანის რაიონებშიც.

მთელ რიგ რაიონებში ჯეროვანი ყურადღება არ ექცევა ჯვარედინად და ვიწრო მწკრივებად თესვის დანერგვას. სრულიად არადამაკმაყოფილებელი ტემპით წარმოებს კოლმეურნეობების მიერ მინერალური სასუქების გაზიდვა და მათი შეტანა საშემოდგომო ხორბლისათვის განკუთვნილ ფართობებში.

საქართველოს მშრომელთა წინაშე პარტიის, საბჭოთა მთავრობის, პირადად დიდი სტალინის მიერ დასახულია ამოცანა — 1957 წლისათვის საქართველო უზრუნველყოფილ იქნას საკუთარი პურით. საბჭოთა სახელმწიფო უდიდეს დახმარებას უწევს კოლმეურნეობებს, საბჭოთა მეურნეობებს, მტს-ებს ამ ამოცანის წარმატებით განხორციელებისათვის. აუცილებელია მთლიანად გამოვიყენოთ ეს დახმარება, ავამოქმედოთ ხორბლის მოსავლიანობის გადიდების ყველა რეზერვი. მარცვლეულის პრობლემის გადაჭრა უნდა გახდეს ჩვენი რესპუბლიკის მშრომელთა ღვიძლი საქმე, საყოველთაო საქმე. საქართველოს კომუნისტური პარტიის XV ყრილობამ მარცვლეულის პრობლემას განსაკუთრებით დიდი ყურადღება დაუთმო. საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანმა ამხანაგმა ა. ი. მგელაძემ თავის მოხსენებაში ხაზგასმით აღნიშნა, რომ საქართველოს პარტიული ორგანიზაციის წინაშე, საქართველოს მშრომელთა წინაშე ახლანდელ ეტაპზე მდგომი სოფლის მეურნეობის ყველა პრობლემიდან ყველაზე მნიშვნელოვანი, ყველაზე მთავარია მარცვლეულის პრობლემა.

უნდა გვახსოვდეს, რომ ძირითადი მუშაობა მარცვლეულის პრობლემის გადასაწყვეტად იწყება 1953 წლიდან, ესე იგი მიმდინარე წლის საშემოდგომო თესვიდან. ეს გვავალებს გადაჭრით გავუმჯობესოთ მუშაობა რესპუბლიკაში მარცვლეული მეურნეობის განვითარებისათვის.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ და საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა განიხილეს საკითხი საქართველოს სსრ კოლმეურნეობებში 1952 წელს საშემოდგომო თესვის მიმდინარეობის შესახებ და კონკრეტული ღონისძიებანი დასახეს მდგომარეობის გამოსასწორებლად.

უწინარეს ყოვლისა აუცილებელია სრული დატვირთვით გამოვიყენოთ პირველხარისხოვანი უახლესი ტექნიკა, მოეწყოს ტრაქტორების სადღეღამისო მუშაობა, თვითეულ მტს-სა და თვითეულ კოლმეურნეობას დავუწესოთ თესვის ყოველდღიური დავალება, უზრუნველყოფილ იქნას მისი დროზე შესრულება. საჭიროა მთელი ძალით ვიბრძოლოთ მიწათმოქმედების კულტურის ამაღლებისათვის, ფართოდ დავნერგოთ ჯვარედინად და ვიწრო მწკრივებად თესვა, მივაღწიოთ იმას, რომ თვითეული ტრაქტორისტი და მთესველი ასრულებდეს გამომუშავების დღიურ ნორმებს.

არ შეიძლება შევურიგდეთ აგროტექნიკის მოთხოვნებისაგან მცირე გადახვევასაც კი. აგროწესების დაუცველად მოსავლიანობის გადიდებაზე ლაპარაკი ლიტონი სიტყვაა. არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლება დაშვებულ იქნას უკონდიციო, შეუწმენდავი თესლის თესვა ან შემცირებული ნორმებით თესვა. ამ დარღვევებში დამნაშავე პირები მიეცემიან უნდა იქნან სასტიკ პასუხისგებაში. აუცილებელია სწრაფად დამთავრდეს საშემოდგომო კულტურების თესლის აყვანა სათეს კონდიციამდე. ამ საქმეში მტს-ების დირექტორებმა უნდა უზრუნველყონ კოლმეურნეობებში ყველა რთული მარცვალსაწმენდი მანქანის სრული გამოყენება.

მოსავლიანობის გადიდების ინტერესები მოითხოვენ კოლმეურნეობებმა დააჩქარონ მინერალური სასუქების გატანა საქსოფლმომარაგების საწყობებიდან, არ დაუშვან ხორბლის თესვა მინერალური სასუქების შეუტანლად.

რაისაბჭოს აღმასკომების თავმჯდომარეები და პარტიის რაიკომების მდივნები ვალდებული არიან სისტემატურად მოაწყონ მინდვრის სამუშაოთა ხარისხის მუდმივი კონტროლი თვითეულ კოლმეურნეობაში, პირადად შეამოწმონ დათესილი მინდვრები, თესვის ხარისხი, ადგილზევე მიიღონ ჭმედითი ზომები ნაკლოვანებათა სწრაფად აღმოფხვრისათვის.

ჩვენი რესპუბლიკის საკოლმეურნეო სოფლის მშრომელები ერთსულოვნად უჭერენ მხარს წითელწყაროელთა პატრიოტულ ინიციატივას—მოეწყოს მეხუთე ხუთწლედის სახელობის სოციალისტური შეჯიბრება მარცვლეულის პრობლემის სანიმუშოდ გადაჭრისათვის. პარტიული და საბჭოთა ორგანიზაციები მოწოდებული არიან მასების ეს დიდი შრომითი აღმავლობა გამოიყენონ ჩამორჩენის გამოსასწორებლად, სოფლის მთელი ძალები დარაზმონ საშემოდგომო თესვის გეგმის აგროტექნიკურ ვადებში შესრულებისათვის, აქედანვე ჩაუყარონ საფუძველი მომავალი წლის უხვ მოსავალს.

ჩინეთში გამოვიდა ი. ბ. სტალინის შრომა „სოციალიზმის ეკონომიკური პრობლემები სსრ კავშირში"

პეკინი, 31 ოქტომბერი. (საკდესი). დღეს ყველა გაზეთი იუწყება, რომ 5 ნოემბერს 600 ათას ცალად გამოვა ჩინურ ენაზე ი. ბ. სტალინის ნაშრომი „სოციალიზმის ეკონომიკური პრობლემები სსრ კავშირში".

ი. ბ. სტალინის ეს ნაშრომი უკვე გამოაქვეყნა გაზეთმა „ჟენმინჟიბაო" და ამჟამად აქვეყნებს გაზეთი „გუნჟენჟიბაო".

საოქტომბრო სოციალისტური შეჯიბრების დროშით მოვიპოვოთ ახალი გამარჯვებები სახალხო მეურნეობის ყველა დარგში

მგლინავთა ახალი სარეკორდო მიღწევა

რუსთავი. (საკ. კორ.). დიდი ოქტომბრის დღესასწაულისათვის მზადების დღეებში ახალგაზრდა ქართველმა მეტალურგებმა უკვე გადადგეს პირველი პრაქტიკული ნაბიჯები მარტენის საამქროს კოლექტივის მიერ წამოწყებული თაოსნობის — მეტალურგიული წარმოების განვითარების ხუთწლიანი გეგმის ოთხ წელიწადში შესრულების საპატიო ამოცანის გასანაღდებლად.

ამას წინათ ბლუმინგის საამქროს მოწინავე ცვლამ, რომელსაც ახალგაზრდა სპეციალისტი სერგო საცერაძე ხელმძღვანელობს, ურთიერთშეთანხმებული მაღალნაყოფიერი მუშაობით ახალ სარეკორდო მაჩვენებელს მიაღწია. ახალგაზრდა მგლინავებმა ერთ ცვლაში გაგლინეს 189 ფოლადის სხმული და გამომუშავების დღიური ნორმა 184 პროცენტით შეასრულეს. მანამდე სარეკორდო მაჩვენებლად ითვლებოდა ცვლაში 173 სხმულის გაგლინვა, რასაც ყრილობის მუშაობის დღეებში მიაღწია იმ ცვლამ, რომლის ოპერატორები არიან ცნობილი მგლინავები ილია მეტრეველი და არჩილ გზირიშვილი.

ფოლადის გაგლინვის საქმეში ახალი სარეკორდო მაჩვენებლის მოპოვებაში განსაკუთრებით ისახელეს თავი უფროსმა ოპერატორმა რ. ამბოკაძემ, ოსტატმა შ. ხეჩიაშვილმა, უფროსმა გამხურებელმა ე. ფოკინმა, ნაგლინის მჭრელმა ო. ნახუცრიშვილმა, ზეინკალთა ბრიგადირმა ფ. ალადაშვილმა, ნაგლინის ცხელი დამუშავების განყოფილების ბრიგადირმა ს. გაილაშვილმა, ამწეს მემანქანეებმა ო. ნადიბაიძემ და ი. ერმაკოვმა.

შეჯიბრება გაჩაღდა

სტალინირი. (საკ. კორ.). პარტიის XIX ყრილობის გადაწყვეტილებებისა და დიდი სტალინის შთამაგონებელი სიტყვის შესწავლა სტალინირის საწარმოებში ახალი შრომითი აღმავლობით აღინიშნება. საწარმოთა კოლექტივები აქტიურად მონაწილეობენ საოქტომბრო შეჯიბრებაში, იბრძვიან ნაკისრ სოციალისტურ ვალდებულებათა განაღდებისათვის.

მექანიკური ქარხნის კოლექტივი, რომელმაც სასახელოდ განახორციელა 9 თვის დავალება, ოქტომბერში განსაკუთრებული აღმავლობით მუშაობს. ქარხნის მჭედელთა ბრიგადამ იკისრა წლიური გეგმა 7 ნოემბრისათვის გაანაღდოს. დღითიდღე ზრდიან მჭედლები შრომის ნაყოფიერებას. მრავლდება სტახანოველთა რიგები. საწარმოს მოწინავენი დ. თედეევი, ი. კასრაძე, გ. ბაგაევი, ვ. ალექსეევი და სხვ. დღიურ ნორმებს 200-350 პროცენტით ასრულებენ.

ლუდის ქარხანამ ოქტომბრის პირველი ნახევრის დავალება 130 პროცენტით შეასრულა. ამ საწარმოს სტახანოველები ვ. ბაგაევა, შ. მჭედლიძე, მ. ივაშჩუკი, ზ. ბაკაევა და დ. ელბაქიძე იმისათვის იბრძვიან, რომ სადღესასწაულოდ გეგმის გადამეტებით გამოუშვან ათასობით ლიტრი მაღალხარისხოვანი ლუდი.

აჭარაში დაიწყო მანდარინის შერჩევით კრეფა

ბათუმი. (საკ. კორ.). შემოდგომის მზიანმა დღეებმა ხელი შეუწყო ციტრუსოვანთა ნაყოფის, კერძოდ მანდარინის დაჩქარებით დამწიფებას. ცალკეულ კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში დაიწყო მანდარინის ნაყოფის შერჩევით კრეფა.

მახინჯაურის საბჭოთა მეურნეობის (დირექტორი დ. ტუღუში) პლანტაციებში მანდარინის საკრეფად გავიდნენ ე. კორძაძის, ი. შავიშვილის, ა. ნარსიას და შ. საღარეიშვილის ბრიგადების წევრები. მეციტრუსეებს ს. დოლიძეს, პ. ბელეტინსკაიას, ვ. დიმიტრიევას, ა. ბატიუტას და სხვებს, რომლებიც მანდარინს კრეფენ, ახარებთ ის, რომ მათ მიერ მოკრეფილი ციტრუსოვანთა ნაყოფი სადღესასწაულო სუფრას დაუმშვენებს მოსკოვის, ლენინგრადის და მოძმე რესპუბლიკების სამრეწველო ცენტრების მშრომელებს. მეურნეობის მუშები გაორკეცებული ენერგიით მუშაობენ და პირობას დებენ, რომ 2-3 დღეში 100 ათას ცალ მანდარინის ნაყოფს მოკრეფენ.

შერჩევითი კრეფა გაჩაღდა აგრეთვე ახალშენის საბჭოთა მეურნეობაში (დირექტორი სოციალისტური შრომის გმირი ვ. ლომაძე). აქ სადღესასწაულოდ მშრომელთათვის გასაგზავნი მანდარინის ნაყოფის საკრეფად პირველნი გავიდნენ მესამე აგროგანყოფილების მეციტრუსეები.

კრეფა დაიწყეს მეურნეობის დანარჩენი აგროგანყოფილებების მეციტრუსეებმაც. მათი პირობაა მოკრიფონ და 7 ნოემბრისათვის მშრომელთა სუფრას მიაწოდონ 100 ათასზე მეტი ცალი მანდარინის ნაყოფი. კრეფაში პირველ დღესვე დაწინაურდნენ ს. კვერღელიძე, ს. ნოდია, მ. ბერეზინა.

რაიონის მეციტრუსეები საოქტომბროდ მშობლიური მოსკოვისა და სხვა ქალაქების მშრომელებს გაუგზავნიან 12 ვაგონ მანდარინის ნაყოფს.

მუშნებელთა შრომითი მამაცობა

გორი. (საკ. კორ.). პარტიის XIX ყრილობის გადაწყვეტილებებმა, ამხანაგ სტალინის ისტორიულმა სიტყვამ ახალი პოლიტიკური და შრომითი აქტივობა გამოიწვია ისტორიული დიდების ქალაქის — გორის მშენებელთა შორის. ახალმშენებლობათა კოლექტივებმა წარმატებით გაანაღდეს ყრილობის აღსანიშნავად ნაკისრი ვალდებულებანი. მრავალმა სამშენებლო ბრიგადამ და მშენებელმა ვადამდე შეასრულა ათი თვის გეგმა.

ახალი ძალით გაიშალა საოქტომბრო სოციალისტური შეჯიბრება მუზეუმის მშენებელთა შორის. წარმატებით მიმდინარეობს შენობის მოპირკეთება ეკლარის ქვით, წარმოებს ბაზალტის იატაკის დაგება, შიდა კედლების შელესვა, საჩუქურთმო და სანიტარულ-ტექნიკური სამუშაოები.

ამხ. გ. სანაკოევის მეჩუქურთმეთა ბრიგადამ შესანიშნავ წარმატებას მიაღწია, ერთ თვეში დაამთავრა და შენობის ცენტრალურ ფასადზე დააყენა 10 კაპიტელი. ოქტომბერში ბრიგადას ახალი დავალება მიეცა. მან მოკლე დროში უნდა უზრუნველყოს შენობის მეორე სართულის ფანჯრების არქიტექტურული საყრდენებისა და ქვის სხვა დეტალების დამზადებისა და დაყენების სამუშაოთა დამთავრება. ბრიგადის წევრები —ახალგაზრდა მეჩუქურთმენი უ. მაჩაიძე, უ. ცერცვაძე, გ. ამირხანოვი, ნ. ხაჩიძე და სხვები დღიურ დავალებებს 20-25 პროცენტით აჭარბებენ. ჩქარი ტემპით წარმოებს შენობის მოპირკეთებაც.

მთავარი უნივერმაღის გორის განყოფილების მშენებლები აგრძელებენ სტახანოვურ ვახტს. მათ გააჩაღეს საოქტომბრო შეჯიბრება. დურგლები ი. რჩეულიშვილი, შ. სახელაშვილი, კალატოზი ვ. მაჭარაშვილი, მეარმატურე ქ. ზედგინიძე და სხვები 115-120 პროცენტით ასრულებენ დღიურ ნორმებს. ბრიგადა, რომელსაც ა. გუკასიანი ხელმძღვანელობს, ჩაება საოქტომბრო შეჯიბრებაში და დღიურ ნორმას 20-22 პროცენტით აჭარბებს.

სასახელოდ შრომობენ ოცბინიანი საცხოვრებელი სახლის მშენებლები. სტახანოვური შრომით თავი ისახელა მეარმატურე შ. გოგოლაძემ, რომელიც ნაცვლად 640 კილოგრამისა ყოველდღე 800-1.000 კილოგრამ საარმატურე რკინას ამუშავებს. მაღალი საწარმოო მაჩვენებლების მიღწევაში ერთმანეთს ეჯიბრებიან შ. შავდათუაშვილი, ი. სურამელი და სხვები.

გორის ახალმშენებლობათა მუშები და ინჟინერ-ტექნიკოსები გულდასმით სწავლობენ ყრილობის მასალებს, დიდი სტალინის ისტორიულ სიტყვას, დღითიდღე აძლიერებენ მუშაობის ტემპს და ახალ შრომითს წარმატებებს აღწევენ.

საყურადღებო წინადადება

ჟუთაისი. (საკ. კორ.). სამკერვალო ფაბრიკის მექანიკოსმა ა. შენგელაიამ მნიშვნელოვნად გააუმჯობესა დღემდე არსებული სამკერვალო კონვეიერი. მან ერთლენტიანი აგრეგატი გადააკეთა ორლენტიანად.

ნოვატორმა მექანიკოსმა თვითეულ საკერავ მანქანაზე მოაწყო ძრავი და ელექტროჩამრთველი, აგრეთვე ინდივიდუალური განათება. ამ ტექნიკური გაუმჯობესებით ფაბრიკა ყოველწლიურად მიიღებს 107.400 მანეთის ეკონომიას და მნიშვნელოვნად გაზრდის შრომის ნაყოფიერებას. ამჟამად აღნიშნული კონვეიერის საშუალებით თვითეული აგრეგატი გამოუშვებს 350-400 შარვალს ნაცვლად 230 შარვლისა.

მექანიკოს ა. შენგელიას წინადადებით რეკონსტრუირებული კონვეიერი მოიწონა საქართველოს სსრ მსუბუქი მრეწველობის სამინისტრომ და გადაწყვიტა იგი დანერგოს სხვა სამკერვალო ფაბრიკებში.

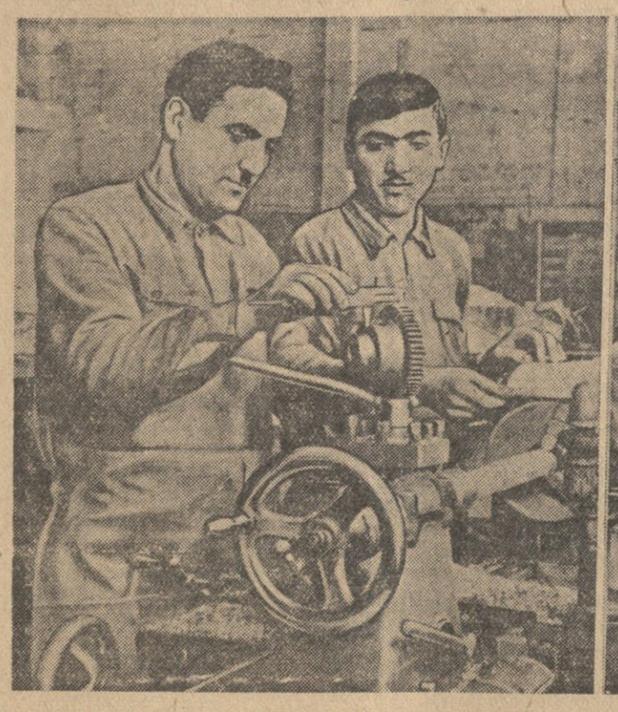

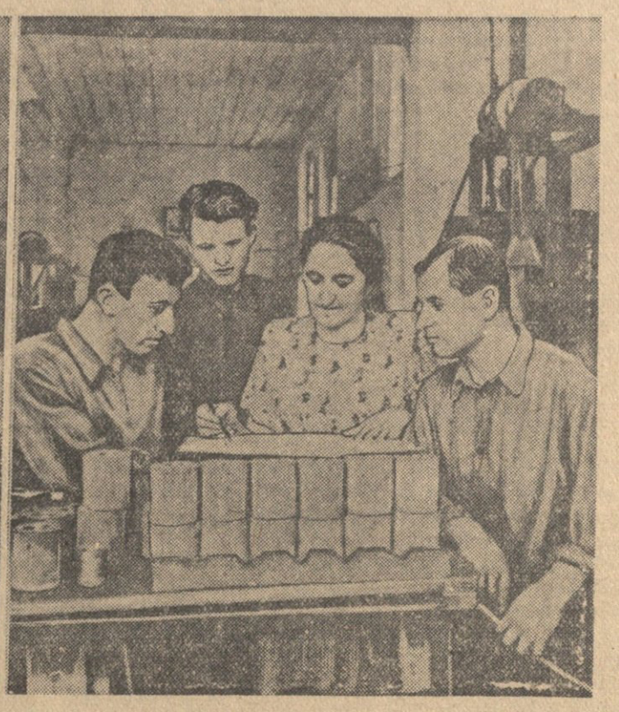

თბილისის საწარმოებში ფართოდ გაჩაღდა შეჯიბრება დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 35-ე წლისთავის ღირსეული საწარმოო მაჩვენებლებით შეხვედრისათვის. წარმოების მოწინავე ადამიანები, სოციალისტური შრომის ნოვატორები გადიდებულ საწარმოო ვალდებულებებს კისრულობენ და იბრძვიან მათი განხორციელებისათვის. სურათზე: 1. კიროვის სახელობის ჩარხშენებელი ქარხნის № 2 მექანიკური საამქროს ტახანოველები გ. დოშოიანი და მ. ტატუაშვილი აქტიურად მონაწილეობენ საოქტომბრო შეჯიბრებაში და გამომუშავების დღიურ ნორმებს ორ-სამმაგად ასრულებენ; 2. სასოფლო-სამეურნეო იარაღ-მანქანების ქარხნის სახარატო-მექანიკური საამქროს უფროსი, ინჟინერი ვ. ჯუღელი (მეორე მარჯვნიდან) ესაუბრება ქარხნის წარჩინებულ სტახანოველებს კ. ბუბაშვილს, ნ. ფუნტიკოვს და ტ. გრიგორიანს, რომლებმაც ცვლაში ორ-ორი ნორმა გამოიმუშავეს.

ფოტო ვ. გინზბურგისა.

მაღალხარისხოვანი დაზგები საფეიქრო მრეწველობას

პარტიის XIX ყრილობის აღსანიშნავ სოციალისტურ შეჯიბრებაში თვალსაჩინო მიღწევები მოიპოვა თბილისის 26 კომისრის სახელობის მანქანათმშენებელი ქარხნის კოლექტივმა. სექტემბრის გეგმა საწარმომ 131,8 პროცენტით გაახარდა და დიდძალი ზეგეგმითი პროდუქცია გამოუშვა.

განსაკუთრებით დაწინაურდა ქარხნის კოლექტივი საფეიქრო დაზგების გამოშვების საქმეში. საამქროს შორის შეთანხმებული მუშაობით, შრომის ორგანიზაციითა და მუშაობაში ტექნიკურ გაუმჯობესებათა შეტანით მანქანათმშენებლებმა სექტემბერში გეგმის გადამეტებით რამდენიმე ათეული საქსოვი დაზგა დაამზადეს.

ქარხნის კოლექტივი მიღწეულით არ დაკმაყოფილდა, ოქტომბერში ფართოდ გაიჩაღა დიდი ოქტომბრის 35-ე წლისთავის აღსანიშნავი შეჯიბრება, იკისრა საფეიქრო დაზგების გამოშვების წლიური გეგმა 1 ნოემბრისათვის შეესრულებინა და წლის ბოლომდე გეგმის გადამეტებით ათობით დაზგა გამოეშვა.

ნაკისრ ვალდებულებათა გასანაღდებლად ყველა საამქროში თავდადებული შრომა გაჩაღდა. საამქროების მუშაობაზე დაწესეს მტკიცე კონტროლი იმისათვის, რომ რომელიმე მათგანის გაუმართავ მუშაობას არ შეეფერხებინა მომდევნო საამქროს მუშაობა. ყველა საამქრო ხუსტად ასრულებდა ურთიერთისათვის დეტალების მიწოდების გრაფიკს. ასეთი მუშაობით მათ უზრუნველყვეს ნაკისრი ვალდებულების — საფეიქრო დაზგების გამოშვების წლიური გეგმის შესრულება პირველი ნოემბრისათვის.

საოქტომბრო შეჯიბრებაში განსაკუთრებით დაწინაურდნენ მჭედლები ვ. კორძაძე, ი. სპიცინი, გ. მელდინი, მეყალბეები ა. ბროვკოვი, გ. ზარანიანი, ა. ბაკაშვილი, ხარატები მ. გოგიაშვილი, გ. ჩახნაშვილი, მ. აკოფოვი, ზეინკლები ვ. ტოკაშვილი, ვ. ჯარიაშვილი, ა. ხაჯიევი და ათობით სხვა სტახანოველი.

დიადი ღღესასწაულის შესახვედრად

ლანჩხუთის რაიონის კოლმეურნეობებსა და მტს-ში ფართოდ გაჩაღდა საოქტომბრო სოციალისტური შეჯიბრება. სოფელ მამათის ბერიას სახელობის კოლმეურნეობის პირველი ბრიგადის (ბრიგადირი გ. პატიაშვილი) წევრებმა ჩაის ფოთლის კრეფის წლიური გეგმა 5 ოქტომბრისათვის შეასრულეს. ბრიგადის წევრებმა საოქტომბრო სოციალისტურ შეჯიბრებაში ჩაბმისას ვალდებულება იკისრეს გეგმის გადამეტებით მოკრიფონ 9 ტონა ხარისხოვანი ჩაის ფოთოლი.

მაღალნაყოფიერად შრომობს მტს-ის კოლექტივი (დირექტორი ამხ. ა. გაფრინდაშვილი). მტს-მა პარტიის XIX ყრილობის მუშაობის დღეებში შეასრულა 1952 წლის საწარმოო გეგმა. ამ საქმეში თავი ისახელეს პ. სანაძისა და ს. ორაგველიძის სატრაქტორო ბრიგადების ტრაქტორისტებმა.

დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 35-ე წლისთავის აღსანიშნავად მექანიზატორები კისრულობენ ვადაზე 20 დღით ადრე შეასრულონ სოიის ლეწვის გეგმა, 15 დეკემბრამდე მაღალხარისხოვნად დაამთავრონ ტრაქტორებისა და მისაბმელი იარაღ-მანქანების რემონტი, 5 პროცენტით შეამცირონ საწარმოო ხარჯები, დაზოგონ საწვავი მასალები, არ დაუშვან წუნი მუშაობაში.

დიდი მუშაობაა გაჩაღებული საზოგადოებრივი მეცხოველეობის საკვებით უზრუნველსაყოფად. დაბა ლანჩხუთის სტალინის სახელობის კოლმეურნეობამ გეგმის გადამეტებით 400 ცენტნერი თივა დაამზადა და 45 ტონა სილოსი ჩადო.

ე. შევარდნაძე.

ვალდებულებებს ნარმატებით ანაღდებენ

აბაშის რაიონის მოწინავე კოლმეურნეობები, საწარმოო ბრიგადები წარმატებით ანაღდებენ დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 35-ე წლისთავის აღსანიშნავად სოციალისტური შეჯიბრებით ნაკისრ ვალდებულებებს. სოფელ სეფიეთის სტალინის სახელობის კოლმეურნეობამ დროულად დაამთავრა სიმინდის მოსავლის აღება. ამ საქმეში თავი ისახელეს იმ საწარმოო ბრიგადებმა, რომლებსაც ა. ხურცილავა და გ. ოჩიგავა ხელმძღვანელობენ. კოლმეურნეები პ. გოგონაია, ა. ოჩიგავა, ი. ღვანია, ვ. სულავა სიმინდის ტეხის დღიურ ნორმებს ორმაგად ასრულებდნენ. (ჩვენი კორ.).

ფართოდ გავაჩაღოთ სოციალისტური შეჯიბრება საქართველოს საკუთარი პურით უზრუნველყოფისათვის

ყველაზე მნიშვნელოვანი პრობლემა სოფლის მეურნეობაში

გორი. (საკ. კორ.). რაიონის კოლმეურნეები, მექანიზატორები და საბჭოთა მეურნეობების მუშაკები მხურვალედ გამოეხმაურნენ წითელწყაროელთა მოწოდებას ხორბლის მოსავლიანობის გადიდებისათვის სოციალისტური შეჯიბრების მოწყობის შესახებ.

კოლმეურნეები და მექანიზატორები ეცნობიან მოწოდებას და კონკრეტულ ვალდებულებებს კისრულობენ. სოფელ მეჯვრისხევის სტალინის სახელობის კოლმეურნეობის თავმჯდომარემ ე. თომაშვილმა განაცხადა:

— პარტიის XIX ყრილობამ სერიოზული ამოცანები დაუსახა კოლმეურნე გლეხობას. მოსავლიანობის გადიდება მთავარი ამოცანაა მიწათმოქმედებაში. ჩვენ კარგად გვაქვს შეგნებული ის დიდი პასუხისმგებლობა, რაც გვაკისრია საქართველოს რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობაში ახლანდელ ეტაპზე ყველაზე მნიშვნელოვანი პრობლემის — საქართველოს საკუთარი წარმოების პურით უზრუნველყოფის საქმეში. ყველაფერს გავაკეთებთ ხორბლის მოსავლიანობის გადიდებისათვის.

კოლმეურნეობაში 1953 წელს ათვისებულ იქნება 50 ჰექტარი ახალი მიწა. ხუთწლედის ბოლოსათვის ხორბლის ნათესი ფართობი გადიდდება 300 ჰექტარით და 200 ჰექტარი ფართობის ყოველ ჰექტარზე მიღებულ იქნება 23 ცენტნერი ხორბალი, დანარჩენზე — გეგმით გათვალისწინებული რაოდენობით.

დავალებას ვადამდე შეასრულებენ

დუშეთი. (საკ. კორ.). კოლმეურნეთა შორის ფართო გამოხმაურება ჰპოვა წითელწყაროელთა ინიციატივამ საქართველოში მარცვლეულის პრობლემის სანიმუშოდ გადაჭრისათვის სოციალისტური შეჯიბრების მოწყობის შესახებ.

სოფელ ჭოპორტის კოლმეურნეობის მემინდვრეობის ბრიგადის ხელმძღვანელმა ი. ქომბარიშვილმა განაცხადა:

— ჩვენი ქვეყანა სასიხარულო დღეებს განიცდის. პარტიის XIX ყრილობის გადაწყვეტილებებმა და დიდი სტალინის ისტორიულმა სიტყვამ ჩვენ მთელი საბჭოთა კავშირის მშრომელებთან ერთად ახალი შრომითი მამაცობისათვის აღგვაფრთოვანა. ჩვენს წინაშე მთელი პასუხისმგებლობით არის დასახული საპატიო ამოცანა—უახლოეს წლებში საქართველო უზრუნველყოთ საკუთარი მარცვლეულით. ბრიგადის სახელით პირობას ვიძლევი 1953 წელს ჰექტარზე საშუალოდ მოვიყვანოთ 20 ცენტნერი ხორბალი.

მექანიზატორთა ღვიძლი საქმე

მშობლიური პარტიის XIX ყრილობის გადაწყვეტილებებითა და დიდი სტალინის ისტორიული სიტყვით აღფრთოვანებული მარტყოფის მანქანა-ტრაქტორთა სადგურის მექანიზატორები გაორკეცებული ენერგიით მუშაობენ საკოლმეურნეო მინდვრებში ხორბლის მოსავლიანობის გასადიდებლად.

სოციალისტურ შეჯიბრებაში დაწინაურდა მეოთხე სატრაქტორო ბრიგადა (ხელმძღვანელი ვ. კობიაშვილი). ბრიგადამ პირნათლად შეასრულა საოქტომბრო სოციალისტური შეჯიბრებით ნაკისრი ვალდებულება—სატრაქტორო სამუშაოების მიმდინარე წლის დავალება მთლიანად გაანაღდა. პირობით ხვნაზე გადაყვანით მოხნა 3.125 ჰექტარი, გეგმა კი 2.518 ჰექტარს ითვალისწინებდა. მნიშვნელოვანი წარმატება აქვს საშემოდგომო თესვაშიც: ნაცვლად გეგმით გათვალისწინებული 500 ჰექტარისა 30 ოქტომბრისათვის დათესილი ჰქონდა 575 ჰექტარი, აქედან ჯვარედინად — 331 ჰექტარი.

წითელწყაროელ სოფლის მეურნეობის მუშაკთა პატრიოტულმა მიმართვამ საქართველოში მარცვლეულის პრობლემის სანიმუშოდ გადაჭრისათვის სოციალისტური შეჯიბრების გაჩაღების შესახებ დიდი გამოხმაურება ჰპოვა მარტყოფის მტს-ის მექანიზატორთა შორის. ისინი თავდადებულად მუშაობენ საკოლმეურნეო მინდვრებში და მტკიცე საფუძველს უყრიან უხვ მოსავალს.

მტს-ის მეოთხე სატრაქტორო ბრიგადის ხელმძღვანელმა ვ. კობიაშვილმა საუბარში განაცხადა:

— დიდი სტალინის შთამაგონებელი სიტყვა და პარტიის XIX ყრილობის გადაწყვეტილებანი ახალი შრომითი გამარჯვებებისათვის ადაფრთოვანებენ საბჭოთა ადამიანებს. საქართველოს კომპარტიის XV ყრილობამ სპბრძოლო ამოცანად დაგვისახა მარცვლეულის პრობლემის გადაჭრა. ჩვენ, მექანიზატორებს, კარგად გვაქვს შეგნებული, რომ ტექნიკის გამოუყენებლად შეუძლებელია დიდი მოსავლის მიღება. ჩვენმა ბრიგადამ წლიური გეგმის გადამეტებით პირობით ხვნაზე გადაყვანით უკვე მოხნა 1.393 ჰექტარი და დათესა 75 ჰექტარი შემოდგომის ხორბალი. გარდა ამისა დაზოგა ათასი კილოგრამი საწვავი. პარტიის XIX ყრილობის გადაწყვეტილებებმა და ამხანაგ სტალინის ისტორიულმა სიტყვამ ჩვენი მუშაობა უფრო საინტერესო და სახალისო გახადა. წითელწყაროელთა მიმართვის პასუხად ჩვენი ბრიგადის წევრები გარკვეული ენერგიით ვიმუშავებთ, რომ ღირსეული წვლილი შევიტანოთ საქართველოს საკუთარი პურით უზრუნველყოფის საქმეში.

მექანიზატორებმა სიტყვა საქმედ აქციეს. ტრაქტორისტმა ს. შიოშვილმა სოფელ მარტყოფის ლენინის სახელობის კოლმეურნეობის მინდვრებში ერთ დღეს შემოდგომის ხორბალი 58 ჰექტარზე დათესა. ბრიგადის წევრები იბრძვიან, რათა დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 35-ე წლისთავისათვის პირობითს ხვნაზე გადაყვანით წლიური გეგმის გადამეტებით მოხნან 300 ჰექტარი. **(საკ. კორ.).**

გააღიდებენ მარცვლეულის მოსავლიანობას

ხაშური. (ტელეფონით საკ. კორ.). საკოლმეურნეო სოფლებში დღითიდღე ძლიერდება მუშაობის ტემპი. კოლმეურნეები და მექანიზატორები ყველაფერს აკეთებენ იმისათვის, რომ საგრძნობლად გაადიდონ ხორბლის მოსავლიანობა, გადაჭარბებით გაანაღდონ მშობლიური პარტიის, საბჭოთა მთავრობის, დიდი სტალინის ყველა დავალება.

გომის მტს-ის მექანიზატორები დიდი აღფრთოვანებით შეხვდნენ წითელწყაროელთა პატრიოტულ თაოსნობას საქართველოში მარცვლეულის პრობლემის წარმატებით გადაჭრისათვის სოციალისტური შეჯიბრების მოწყობის შესახებ.

— ჩვენ, მექანიზატორებს,— განაცხადა პირველი სატრაქტორო ბრიგადის ხელმძღვანელმა შ. მოსიაშვილმა, — მარცვლეულის მოსავლიანობის გადიდების საქმეში სერიოზული მოვალეობა გვაკისრია, ვინაიდან მხოლოდ ტექნიკის გამოყენებით შეიძლება იქნას მიღებული უხვი მოსავალი. ბრიგადის წევრების სახელით პირობას ვიძლევი 7 ნოემბრამდე სოფელ ნაბახტევის კოლმეურნეობაში 542 ჰექტარზე დავამთავროთ ხორბლის თესვა, მოსავლიანობის გადიდების მიზნით ჯვარედინად დავთესოთ 300 ჰექტარი და თვითეულ ჰექტარზე უზრუნველვყოთ 20 ცენტნერი პურის მიღება.

წითელწყაროელთა მოწოდებას საქმიანად გამოეხმაურნენ აგრეთვე ტრაქტორისტები ნ. ქოჩიაშვილი, ა. მოსიაშვილი, ა. ტაბატაძე და სხვები.

სოფელ გომის კოლმეურნეობის მემინდვრეობის ის ბრიგადა, რომელსაც ლ. ბესაშვილი ხელმძღვანელობს, იმისათვის იბრძვის, რომ 155 ჰექტარი ფართობის თვითეულ ჰექტარზე 25 ცენტნერი ხორბალი მოიყვანოს.

მოსკოვის ამბები

დედაქალაქის ახალმშენებლობათათვის

მოსკოვი. („კომუნისტის“ კორ.). ბოლგანინის სახელობის ქარხნის ქერამიკულ-საფილე ქარხანა ბევრი სახის სხვადასხვა ნაკეთობას უშვებს. ამ ქარხნის პროდუქცია ამკობს მოსკოვის მეტროპოლიტენის მიწისქვეშა სასახლეების დარბაზებს, მათ ფართოდ იყენებენ დედაქალაქის ახალი სახლების მოსაპირკეთებლად.

ქარხნის სამხატვრო საამქრომ ამას წინათ დაამთავრა დიდი ბელადის ამხანაგ სტალინის დიდი ქერამიკული სკულპტურა და ბარელიეფები, რომლებზეც გამოსახულია ამხანაგი სტალინი. ამჟამად მთავრდება პილონების (20 ფასონის) მხატვრული დეტალების დამზადება მეტროს ახალი სადგურისათვის.

პარტიის XIX ყრილობის დირექტივებით და ამხანაგ სტალინის ისტორიული სიტყვით აღფრთოვანებული ქარხნის კოლექტივი ახალი შრომითი ენთუზიაზმით ეგებება დიდი ოქტომბრის რევოლუციის 35-ე წლისთავს, მნიშვნელოვნად აღიდებს პროდუქციის გამოშვებას. შესანიშნავი პერსპექტივები აქვს ექსპერიმენტულ მუშაობას, რომელიც ახლა ქარხანაში წარმოებს და რომელიც ითვალისწინებს ფილების გამოწვას ერთხელ და არა ორჯერ, როგორც ამჟამად კეთდება. ახალი მეთოდის ათვისება ქარხანას შესაძლებლობას მისცემს გაადიდოს საწარმოო სიმძლავრე დაახლოებით 40 პროცენტით.

საცხოვრებელი სახლები ტიპური პროექტების მიხედვით

მოსკოვი. („კომუნისტის“ კორ.). სსრ კავშირის განვითარების მეხუთე ხუთწლიანი გეგმის მიხედვით გათვალისწინებულია საცხოვრებელი სახლების ფართო მშენებლობა.

მრავალი საცხოვრებელი სახლი აშენდა ტიპური პროექტების მიხედვით. ამ გარემოებამ დიდი და საპატიო ამოცანები დაუყენა ქალაქთა დაპროექტების სახელმწიფო ინსტიტუტის წინაშე. დღემდე ტიპური პროექტების მიხედვით, როგორც წესი, შენდებოდა სახლები არა უმაღლეს სამი სართულისა. ამჟამად ინსტიტუტის არქიტექტორები და ინჟინრები მუშაობენ მრავალსართულიანი სახლების ტიპურ პროექტებზე. ამ სახლების კონსტრუქციები და ნაწილები უნდა დამზადდეს ინდუსტრიული წესით, რაც არა მარტო ბევრად შეამცირებს სახლების აშენების ვადებს, არამედ მნიშვნელოვნად შეამცირებს თვითღირებულებასაც.

მიმდინარე წლის ბოლომდე დამთავრდება 15 სხვადასხვა ტიპური პროექტი ჩვენი ქვეყნის ქალაქებსა და მუშათა დაბებში საცხოვრებელი სახლების მასობრივი მშენებლობისათვის.

მოსკოვის მშრომელთა გაღები

მოსკოვი. („კომუნისტის“ კორ.). ჩვენი სამშობლოს დედაქალაქში და მოსკოვის ოლქში სულ უფრო და უფრო ვითარდება მუშა-მოსამსახურეთა კოლექტიური და ინდივიდუალური მებაღეობა. ათი ათასზე მეტ მუშას და მოსამსახურეს აქვთ ბაღები, რომელთა ფართობი ათას ჰექტარს აღემატება. კოლექტიური და ინდივიდუალური ბაღები აქვთ სტალინის სახელობის ავტოქარხნის, ქარხანა „სერპ ი მოლოტის“, კუიბიშევის სახელობის ორთქლმავალმშენებელი ქარხნის, ქარხანა „კაუჩუკის“ და სხვ. საწარმოთა მუშებსა და მოსამსახურეებს.

მარტო მიმდინარე წლის შემოდგომაზე დასარგავად მომზადდა ასეულ ათასობით ნერგი.

მოსკოვის ბაღებისათვის ხეხილის დიდძალი ნერგი მოამზადა დეკორაციული მებაღეობის მოსკოვის კომბინატმა. მომზადებულია მიჩურინული და ძველი რუსული ჯიშის 25 ჯიში. ამ შემოდგომაზე კომბინატი მოსკოველებს გადასცემს 25 ათასზე მეტ ვაშლის, მსხლისა და ქლიავის ნერგს, 50 ათასზე მეტ კენკრის ნერგებს.

დედაქალაქის სხვადასხვა რაიონში მოეწყო ხილ-კენკრის ნერგების ბაზარი, სადაც დიდძალი ნერგი გაიყიდა.

წერილები რედაქტორს

მოვაგვაროთ ფართო მოხმარების მინის წარმოება

ფართო მოხმარების მინის წაწარმოზე საქართველოში დიდი მოთხოვნილებაა. მიუხედავად ამისა დღემდე არა გვაქვს სათანადოდ მოწყობილი შესაფერისი წარმოება, რომელიც დაამზადებს მაღალხარისხოვან გრაფინებს, დიდი ზომის ბოთლებს, ქილებს და სხვ.

მინის ღრუ ნაწარმის ტრანსპორტირება მეტად არარენტაბელურია, ამიტომ მისი შემოზიდვა სხვა რესპუბლიკებიდან ხელსაყრელი არ არის. ამ მდგომარეობას ყურადღება მიაქციეს სარეწაო კოოპერაციამ, ინვალიდთა კოოპერაციის არტელებმა და სხვა ორგანიზაციებმა.

თბილისში უკვე მუშაობს აღნიშნული ორგანიზაციების ხუთი პატარა საამქრო. ასეთივე საამქროებია რესპუბლიკის სხვა ქალაქებშიც.

ერთი შეხედვით მათ თითქოს კარგი საქმე გააკეთეს, მაგრამ ზოგიერთი მათგანის მუშაობის გაცნობამ დაგვარწმუნა, რომ ამ სახით მათი არსებობა შეუწყნარებელია. საამქროების მიერ გამოშვებული პროდუქცია დაბალი ხარისხისაა, ადვილად იმსხვრევა გადატანის დროს ან პირველი გამოყენებისთანავე.

მინის ნაწარმს სჭირდება გარკვეული ფერი, მოპირკეთება, სათანადო გაფორმება. ამ მხრივაც საამქროების მიერ გამოშვებული პროდუქცია მდარეა. მინის ეს საწარმოები კუსტარულ სახელოსნოებს უფრო გვანან, ვიდრე თანამედროვე საამქროებს. მოუწესრიგებელია შრომის დაცვა, ხდება სათბობის გადახარჯვა, არ არის ტექნიკური კონტროლი, გამეფებულია პრიმიტიულობა.

მინის სახარში ღუმელის აშენება, მისი ექსპლოატაცია მაღალ კვალიფიკაციის სპეციალისტებს მოითხოვს. ამ საქმეს კი ჩვენში ახლა არაკვალიფიციური ადამიანები ასრულებენ, ამიტომ ღუმელების აგებისას დაშვებულია უხეში შეცდომები. ყოველივე ეს ზარალს აყენებს სახელმწიფოს.

საქართველოს სსრ ადგილობრივი მრეწველობის სამინისტრომ ჯეროვნად ვერ მოაგვარა მინის ფართო მოხმარების საგნების გამოშვება. საჭიროა სამინისტრომ და სარეწაო საბჭოს პრეზიდიუმმა დღემდე არსებული რამდენიმე ცუდად მოწყობილი საამქროს ნაცვლად შექმნან თბილისში ტექნიკურად სათანადოდ აღჭურვილი, საქმის მცოდნე კვალიფიციური კადრებით დაკომპლექტებული ერთი საწარმო, რომელიც მთლიანად დააკმაყოფილებს მოთხოვნილებას ფართო მოხმარების მინის ნაწარმზე.

აქვე უნდა აღვნიშნოთ, რომ ასეთი საწარმოს აშენება ძნელი არ არის, დიდ კაპიტალურ დაბანდებებს არ მოითხოვს, ხოლო ნახევრადშეფერილი მინის ნაწარმისათვის საჭირო ძირითადი ნედლეული საქართველოში უხვად მოიპოვება.

ჯ. ჟუთათელაძე,
დოცენტი, საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სილიკატების ტექნოლოგიის კათედრის გამგე.

უღანაკარგოდ ავიღოთ ჯუნგოს მოსავალი

ჩვენი რესპუბლიკის კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებს ყველა საშუალება აქვთ გადაჭარბებით შეასრულონ ტუნგოს მოსავლის აღებისა და სახელმწიფოსათვის ჩაბარების მიმდინარე წლის გეგმები. მოსავალს განსაკუთრებით კარგი პირი უჭირს მახარაძის, ლანჩხუთის, ჩოხატაურის, წალენჯიხის და სხვა რაიონებში.

ტუნგოს მოსავლის აღება უკვე დაიწყო. მაგრამ ამ სამუშაოს წარმატებით შესრულებისათვის ცალკეულ რაიონებში საჭირო ზომებს არ იღებენ. მაგალითად, ხობის, გეგეჭკორის, ცხაკაიას და ჩხოროწყუს რაიონებს მთელ რიგ კოლმეურნეობებში ტუნგოს პლანტაციები ეკალ-ბარდშია გახვეული, ნაყოფის აღება და გამოზიდვა გაძნელებულია. ასევე კერძოდ ცხაკაიას რაიონის სოფელ უშაფათის სტალინის სახელობის კოლმეურნეობაში, ამავე სოფლის ორჯონიკიძის სახელობის კოლმეურნეობაში (თავმჯდომარეები ხაბურზანია და გაბელია), გეგეჭკორის რაიონის სოფელ ხუნწის მოლოტოვის სახელობის (თავმჯდომარე ფაცაცია), ხობის რაიონის სოფელ ახალხიბულის კიროვის სახელობის (თავმჯდომარე ჯიშკარიანი), ჩხოროწყუს რაიონის სოფელ ლესიჭინის ცხაკაიას სახელობის კოლმეურნეობებში.

ასეთივე მდგომარეობაა სოფელ საჯიჯაოს ლენინის სახელობის კოლმეურნეობაში და სხვ.

აღნიშნულ კოლმეურნეობებში წლების განმავლობაში ბევრგან პლანტაციები არ გაუწმენდიათ, ხეები ირგვრება და ზიანდება, მოსავლიანობის გეგმა ვერ სრულდება, მაგრამ ამ მდგომარეობას კოლმეურნეობებისა და რაიონის ხელმძღვანელი მუშაკები ადვილად ურიგდებიან.

საჭიროა თვითეული რაიონის კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში მოკლე დროში შევამოწმოთ პლანტაციები, გადამჭრელი ზომები მივიღოთ მათი დაუყოვნებლივ გაწმენდისა და წესრიგზე მოყვანისათვის.

არ უნდა გავიმეოროთ გასული წლის შეცდომები, როცა ზუგდიდის, ხობის, ცხაკაიას და სხვა რაიონებში იყო ხიდან ჩამოცვენილი ნაყოფის დანაკარგები.

დროზე და მაღალხარისხოვნად ჩავატაროთ ტუნგოს ნაყოფის აღება, გაწმენდა, გაშრობა და სახელმწიფოსათვის ჩაბარება.

ვ. ქარქაშაძე,
ჭუთაისის საოლქო საბჭოს აღმასკომის ტექნიკური კულტურების სამმართველოს ტუნგოს კულტურის უფროსი აგრონომი.

ხორბლის უხვი მოსავლის მოყვანის კოლმეურნეობის გამოცდილებიდან

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XIX ყრილობის დირექტივები სსრ კავშირის განვითარების 1951-1955 წლების მეხუთე ხუთწლიანი გეგმის შესახებ ითვალისწინებს ხორბლის მოსავლის მკვეთრად გადიდებას. დირექტივებში ნათქვამია, რომ ამიერკავკასიის რაიონებში მარცვლეული კულტურების მოსავლიანობა ჰექტარზე უნდა გადიდდეს 20-22 ცენტნერამდე და სარწყავ მიწებზე 30-34 ცენტნერამდე.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანმა ამხანაგმა ა. ი. მგელაძემ საქართველოს კომუნისტური პარტიის XV ყრილობაზე თქვა: „ჩვენს რესპუბლიკაში სოფლის მეურნეობის ყველა პრობლემიდან ახლანდელ ეტაპზე ყველაზე მნიშვნელოვანი, ყველაზე მთავარია მარცვლეულის პრობლემა. ჩვენ, საქართველოს კომუნისტებს, უნდა გვახსოვდეს, რომ მარცვლეული მეურნეობის განვითარების გეგმა შედგენილია ისეთი ვარაუდით, რომ მარცვლეულის პრობლემის გადაჭრის ძირითადი სამუშაოები 1953-1957 წლებში შესრულდეს. მაშასადამე, ის, რაც აქამდე კეთდებოდა, მხოლოდ უმნიშვნელო წილია იმისა, რაც უნდა გაკეთდეს, რომ საქართველო საკუთარი წარმოების მარცვლეულით უზრუნველვყოთ.

საქართველოს კომპარტიამ ისე უნდა იმუშაოს, რომ 1957 წლისათვის მთლიანად გადაჭრას მარცვლეულის პრობლემა. ამასთან უნდა გვახსოვდეს, თუ რა მნიშვნელოვან როლს ასრულებს ამაში მოსავლიანობის გადიდება. ჩვენ მნიშვნელოვნად უნდა გადავაჭარბოთ დაგეგმილ მოსავლიანობას, განსაკუთრებით ხორბლის მოსავლიანობას“.

საქართველოს მშრომელთა წინაშე დგას ამოცანა უფრო მეტი მონდომებითა და ენერგიით იმუშაონ, რათა შეასრულონ ამხანაგ ი. ბ. სტალინის დავალება საქართველოს რესპუბლიკის საკუთარი წარმოების მარცვლეულით უზრუნველყოფის საქმეში.

პარტიისა და მთავრობის ყოველდღიური დახმარებითა და მზრუნველობით რესპუბლიკის საკუთარი წარმოების პურით უზრუნველყოფის საქმეში მიმდინარე წელს დიდი წვლილი შეიტანეს წითელწყაროს რაიონის კოლმეურნეობებმა. სოფელ არხილოსკალოს კიროვის სახელობის კოლმეურნეობამ, სადაც თავმჯდომარედ სოციალისტური შრომის გმირი ამხ. ი. ქავთარაძე მუშაობს, 3.204 ჰექტარ შემოდგომის ხორბლის ნათესის თვითეულ ჰექტარზე საშუალოდ 20,7 ცენტნერი მოსავალი მიიყვანა, ხოლო 1.394 ჰექტარი ფართობის თვითეულ ჰექტარზე 24,9 ცენტნერი.

ხორბლის კარგი მოსავალი მიიღო იმ ბრიგადამ, რომელსაც ს. ბუჩუკური ხელმძღვანელობს. მან 691 ჰექტარი შემოდგომის ხორბლის ნათესის თვითეულ ჰექტარზე საშუალოდ 22,9 ცენტნერი პური მოიწია, ხოლო მაღალმოსავლიანი 170 ჰექტარი (ჯიშ „ნოვოუკრაინკა-83“-ის) ფართობის თვითეულ ჰექტარზე 31,2 ცენტნერი. კოლმეურნეობამ პირნათლად მოიხადა პატრიოტული ვალი სამშობლოს წინაშე და პირველი განალეწიდან დროულად ჩააბარა სახელმწიფოს 18.000 ცენტნერი მაღალხარისხოვანი ხორბალი.

კოლმეურნეები აღფრთოვანებული არიან მიმდინარე წლის ბარაქიანი მოსავლით. მათ ავანსად შრომადღეზე 10 კილოგრამი ხორბალი მიიღეს. ბევრია ისეთი ოჯახი, რომელმაც 13-14 ტონა ხორბალი მიიღო. მაგალითად, ს. ბუჩუკურის ოჯახს ავანსად 13.250 კილოგრამი ხორბალი ერგო.

ამ მიღწევების მოპოვება შესაძლებელი გახდა თანამედროვე მოწინავე ტექნიკის მაქსიმალურად გამოყენებით, შრომის მტკიცე დისციპლინის დაცვით, მოწინავე აგროტექნიკის განხორციელებით.

საშემოდგომო ხორბლის მოსავლიანობის გადიდების საქმეში კოლმეურნეებს დახმარება გაუწია აგრეთვე კოლმეურნეობაში ჩამოყალიბებულმა სამწლიანმა აგროტექნიკურმა კურსებმა. ამ კურსებზე ჩაბმული იყო 24 მწვანავე კოლმეურნე. ისინი ეუფლებოდნენ სოფლის მეურნეობის ახალ პროგრესულ მეთოდებს და უხვი მოსავლის ოსტატთა მდიდარ გამოცდილებას. მსმენელებმა შეძენილი ცოდნა ფართოდ გამოიყენეს პრაქტიკულ მუშაობაში. ამის შედეგად საშემოდგომო ხორბლის საუკეთესო მოსავალი მოიყვანეს.

ცნობილია, რომ შემოდგომის ხორბლის უხვი მოსავლის საფუძვლის ჩაყრა იწყება ნიადაგის ძირითადი დამუშავებით. კოლმეურნეობა მომზადებული შეხვდა 1951 წლის საშემოდგომო თესვას. კოლმეურნეობის თავმჯდომარე ი. ქავთარაძე, აგრონომი ნ. ბაზერაშვილი და მემინდვრეობის ბრიგადირები განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევდნენ სამუშაოთა აგროტექნიკურ ვადებში შესრულებას, სისტემატიურად ამოწმებდნენ სამუშაოთა ხარისხს. კოლმეურნეობას 3.204 ჰექტარი შემოდგომის ხორბალი ეთესა, რომელიც წინამორბედების მიხედვით ასეთნაირად იყო განაწილებული: ნაწვერალზე დაითესა 2.300 ჰექტარი, სათოხნი კულტურების (სამინდისა და მზესუმზირას) შემდეგ 472 ჰექტარი და ახლად ათვისებულ მიწებზე — 432 ჰექტარი.

კოლმეურნეობაში ყოველწლიურად იზრდება საშემოდგომო ხორბლის ნათესი ფართობი. 1950 წელთან შედარებით გასულ წელს 1.109 ჰექტარით მეტი შემოდგომის ხორბალი იყო დათესილი. კოლმეურნეობის გამგეობა დიდ ყურადღებას აქცევს ახალი მიწების ათვისების საქმეს. შარშან შირაქის ველზე შემოდგომის ხორბლის დასათესად ათვისებულ იქნა 472 ჰექტარი მიწა, ახლად ასათვისებელი მიწები კოლმეურნეობამ აპრილში მოხნა 22-23 სანტიმეტრის სიღრმეზე წინმხვნელიანი გუთნებით, ბელტების დაშლის მიზნით ხნული თეფშებიანი ფარცხით ორ კვალად დაფარცხეს, სარეველების მოსპობის მიზნით თესვამდის სამჯერ ჩაატარეს ხნულის კულტივაცია, ხოლო ნიადაგში არსებული ტენის შენარჩუნების მიზნით კულტივაციის თანმიყოლებით აწარმოებდნენ ფარცხვას. თესვისწინა კულტივაციის დროს ჰექტარზე შეიტანეს 200 კილოგრამი სუპერფოსფატი და კალიუმის მარილი 60 კილოგრამი. სათოხნი კულტურებიდან განთავისუფლებულ ნაკვეთებზე ხვნის წინ თვითეულ ჰექტარზე შეიტანეს: 300 კილოგრამი სუპერფოსფატი, 100 კილოგრამი სულფატამონიუმი და 70 კილოგრამი კალიუმის მარილი. მოხნეს 22-23 სანტიმეტრ სიღრმეზე წინმხვნელიანი გუთნებით.

არხილოსკალოელებს მრავალი წლის გამოცდილება აქვთ თესვის საუკეთესო ვადების დადგენის საქმეში. მათ კარგად იციან, რომ შირაქის მინდვრებში ხორბლის თესვის საუკეთესო ვადა ოქტომბერია, ამიტომ მათ გასულ წელს შემოდგომის ხორბლის თესვა ძირითადად ოქტომბერში დაამთავრეს. კოლმეურნეობის გამგეობა და მემინდვრეობის ბრიგადირები გამოცდილებით დარწმუნდნენ, ხორბლის მწკრივად და ჯვარედინად თესვის უპირატესობაში, 2.736 ჰექტარი შემოდგომის ხორბალი მწკრივად დათესეს, 468 ჰექტარი კი ჯვარედინად. გამოცდილებით დარწმუნდნენ, რომ ჯვარედინად ნათესი ხორბალი ჰექტარზე საშუალოდ 3-4 ცენტნერით მეტ მოსავალს იძლევა. ამ წესით თესვის უპირატესობა იმაში მდგომარეობს, რომ სათესლე მასალა თანაბრად ნაწილდება ფართობზე, ნათესი ნაკლებად სარევლიანდება, მცენარეთა ბარტყობა უკეთესად მიმდინარეობს, პროდუქტიულ ღეროთა რაოდენობა მეტია, ვიდრე სხვა წესით ნათესებში, თავთავები კარგად არის განვითარებული და მარცვალი უფრო მსხვილია. ჯვარედინი წესით ნათეს ფართობიდან კოლმეურნეობამ მიმდინარე წელს საშუალოდ 4-5 ცენტნერით მეტი მოსავალი მიიღო, ვიდრე ჩვეულებრივ მწკრივად ნათესებიდან.

ხორბლის მოსავლიანობის გასადიდებლად არანაკლები მნიშვნელობა აქვს ადგილობრივ პირობებთან შეგუებული მაღალმოსავლიანი ჯიშების შერჩევას. ამ მიზნით კოლმეურნეობას დათესილი ჰქონდა ადგილობრივი პირობების ამტანი ხორბლის მაღალმოსავლიანი ჯიშები: „ნოვოუკრაინკა 83“, რომელიც 1.319 ჰექტარზე ეთესა, „კრასნოდარკა“—258, „ოკოპერატორკა“ — 850, „ბანატკა“ — 180 და „დოლის პური 35/4“—397 ჰექტარზე. აღნიშნული ჯიშებიდან ხორბლის ყველაზე მაღალ მოსავალი მიღებულ იქნა ჯიშ „ნოვოუკრაინკა 83“-ის ნათესიდან.

კოლმეურნეობამ ადრე გაზაფხულზე ჩაატარა მინდვრის თაგვთან ბრძოლა. ხორბლის ნათესები გაწმინდა კაჭაჭებისაგან, რის შემდეგ თებერვალ-მარტში ორგანიზებულად ჩაატარა ჯეჯილების გამოკვება მინერალური სასუქებით, თვითეულ ჰექტარზე შეიტანა 150 კილოგრამი სუპერფოსფატი და 100 კილოგრამი სულფატამონიუმი. სასუქები შეტანის წინ კარგად დაფხვნეს, ერთმანეთში აურიეს და თანაბრად განაწილეს მთელ ფართობზე, ნიადაგის შეშრობისთანავე აპრილში დაფარცხეს ჯეჯილები „ზიგზაგით“, რითაც ნათესში შეტანილი სასუქები ნიადაგში მოაქციეს, ნაკვეთი გააფხვიერეს და ხელი შეუწყეს მცენარეთა გახასხლებულ ბარტყობას. ჯეჯილის დამუხლებამდე ყანების მარგვლა ორჯერ მოაწყეს, ხორბლის დათავთავების შემდეგ სათესლე ნაკვეთებზე აწარმოებდნენ ჯიშობრივ მარგვლას ჯიშის სიწმინდის დაცვის მიზნით.

დანაკარგის თავიდან ასაცილებლად დიდი მნიშვნელობა აქვს პურის დროულად აღებას, მკის დაწყების ვადის ზუსტად დადგენას.

გაითვალისწინა რა ყოველივე ეს, კოლმეურნეობის გამგეობამ ბრიგადირებთან და ქედის მტს-ის წარმომადგენელთან ერთად წინასწარ შეამოწმა ყანები და განსაზღვრა ცალკეული ნაკვეთების პურეულის აღების ვადები. შემდეგ კი შეადგინეს მოსავლის აღების კალენდარული გეგმა, რომელიც განიხილეს გამგეობის სხდომაზე და დაამტკიცეს კოლმეურნეობის საერთო კრებაზე.

კოლმეურნეობამ ხორბლის მთელი ნათესი ფართობი კომბაინით აიღო შემშიდროებულ ვადებში და უდანაკარგოდ. მოსავლის აღებაზე კოლმეურნეობაში 13 კომბაინი მუშაობდა.

არხილოსკალოელ კოლმეურნეთა ეს ძვირფასი გამოცდილება ფართოდ უნდა დაინერგოს საქართველოს პურის მომყვან კოლმეურნეობებში

ახლა არხილოსკალოელი კოლმეურნეები სწავლობენ რა პარტიის XIX ყრილობის გადაწყვეტილებებს, დიდი ბელადისა და მასწავლებლის ამხანაგ სტალინის მომამაგრებელი სიტყვას, ახალი ძალით აჩაღებენ სოციალისტურ შეჯიბრებას მეხუთე ხუთწლიანი გეგმით დასახული ამოცანების წარმატებით შესრულებისათვის. დიდი საწარმოო აღმავლობის ნათელი განსახიერებაა წითელწყაროელ კოლმეურნეთა საყურადღებო წინადადება მარცვლეულის პრობლემის სანიმუშოდ გადაჭრისათვის სოციალისტური შეჯიბრების გაჩაღების შესახებ. ამ წინადადებას მხარი უნდა დაუჭიროს საქართველოს ყველა კოლმეურნეობამ.

ჯ. კალანდაძე,
საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობის სამინისტროს პრაქტიკანტების სამმართველოს მემინდვრეობის ჯგუფის ხელმძღვანელი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ა. ი. ვიშინსკის გამოსვლა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის პოლიტიკური კომიტეტის 29 ოქტომბრის სხდომაზე კორეის საკითხის შესახებ*

შემთხვევითი როდია, რომ უშიშროების საბჭოს ერთ-ერთი წევრი პირშივე, რომ არსებული ცნობები საკმაოდ ნათელი არ არის, ერთმანეთის საწინააღმდეგოა და რომ არ შეიძლება ვალმხრივი წესით, ჩრდილოეთ კორეის მთავრობის ახსნა-განმარტების მოუსმენლად, მიღებულ იქნას რაიმე გადაწყვეტილება. ეს დელეგატი ცნობილია თავისი მტრული განწყობილებით კორეის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკისადმი, მაგრამ მას მაინც უნდა ალენუსხა ფაქტები, როგორც ისინი მოხდა, ალენუსხა ფაქტები ისე, როგორც იყო.

ეს ფაქტები საკმაოა, რათა უთუოდ დადგენილად მივიჩნიოთ, რომ არავითარი ობიექტური, მიუკერძებელი წყაროებიდან მიღებული ცნობები იმის შესახებ, თუ რა მოხდა 1950 წლის 25 ივნისის განთიადზე კორეაში, უშიშროების საბჭოს განკარგულებაში არ ყოფილა და რომ ამის გამო უშიშროების საბჭოს არავითარი უფლება არა ჰქონდა ემტკიცებინა, თითქოს სამხრეთ კორეაში პირველნი შეიჭრნენ ჩრდილოეთ კორეის სამხედრო ძალები, და მიეღო შესაბამისი გადაწყვეტილება ამის შესახებ. მიუხედავად ამისა, უშიშროების საბჭომ უმთავრესად ამერიკის შეერთებული შტატების ზეგავლენით არ დააყოვნა მიეღო გადაწყვეტილება, რომელიც ახლა სურთ წარმოგვიდგინონ როგორც გადაწყვეტილება, რომელიც მართალ პასუხს იძლევა კორეაში აგრესიის დაწყების კითხვაზე და იმაზე, თუ სამდვილად ვინ იყო აგრესორი.

მაგრამ შუბი ხალთაში არ დაიმალება. სულ უფრო მტკიცედ და გაბედულად გაისმის ახლა ხმები, რომლებიც ულმობლად ამხილებენ უშიშროების საბჭოს 1950 წლის 25 ივნისის გადაწყვეტილების სიყალბეს, სულ უფრო გადაჭრით ისმება ახალ-ახალი კითხვა, რომლებზეც პასუხი უნდა გასცე და რომლებზე პასუხის გაუცემლად უკვე აღარ შეიძლება იმის იმედი იქონიო, რომ შეიძლება დაუსჯელად შეიყვანო შეცდომაში საზოგადოებრივი აზრი.

ყველა ამ ფაქტის გამო სასაცილო ხდება ბ-ნ აჩესონის მელოდრამატული განცხადება იმ ვერდიქტის შესახებ, რომელიც გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის კომისიამ გამოიტანა და რომელიც სამართლიანი იყო მაშინ, როგორც სამართლიანია ახლაც. მაგრამ სერიოზულად კია ეს ნათქვამი?

აჩესონმა თქვა: „სამართლიანი ვერდიქტი“. განა შესაძლებელია სამართლიანი ვერდიქტები, რომლებიც გამოტანილი იქნება საკმაო საფუძვლის უქონლად? განა შესაძლებელია სამართლიანი ვერდიქტები, რომლებიც გამოტანილი იქნება რომელიმე ბრალდებულის წინააღმდეგ უიმისოდ, რომ მოუსმინონ ამ ბრალდებულს, მოისმინონ მისი ახსნა-განმარტება? და ამას თქვენ უწოდებთ „სამართლიან ვერდიქტს“!

არ შეიძლება ასე მკრეხელურად მოეპყროთ ამ დიად სიტყვას — ვერდიქტს, რომელიც გამოხატავს სახალხო მაჯულთა, იმ პატიოსან ადამიანთა აზრს, რომლებიც მოწოდებული არიან გადაწყვიტონ სასამართლო საქმეები. არა. არავითარი „სამართლიანი“ ვერდიქტი არც გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის კომისიას და არც უშიშროების საბჭოს არ გამოუტანიათ, რადგან ნამდვილი სამართლიანი ვერდიქტი გულისხმობს პატიოსან და ობიექტურ გამოკვლევას, ურომლისოდაც ვერავითარი ვერდიქტი ვერ იქნება ცნობილი სამართლიანად, რაც უნდა ბევრი იყვირონ ამაზე სხვადასხვა ვექილებმა. ყველაფერი, რაც 25 ივნისს, 27 ივნისსა და 7 ივლისს უშიშროების საბჭოში მოხდა, იყო თავიდან ბოლომდე კომედია, რაც გათამაშებულ იქნა ამერიკის შეერთებული შტატების დირიჟორობით, რომლებიც მთელი რიგი წლების განმავლობაში სისხლისღვრას ამზადებდნენ კორეაში, ხელს უმღიდნენ კორეის მშვიდობიან გაერთიანებას, სისტემატურად უწყობდნენ ხელს ლისინმანური მთავრობისა და თვით ლი სინ მანის აგრესიულ გეგმებს. მას შემდეგ, რაც უშიშროების საბჭომ, და ისიც უკანონო შემადგენლობით, 25 ივნისს იიღო დადგენილება, წამდაუწუმ იძეორებენ ერთსადაიმავეს — „აგრესია ჩრდილოეთ კორეიდან“, „აგრესია ჩრდილოეთ კორეიდან“. „აგრესია ჩრდილოეთ კორეიდან“... ხოლო ფაქტები? ფაქტები უშიშროების საბჭოს არა ჰქონია. უშიშროების საბჭომ ეს დადგენილება მიიღო სამხრეთ კორეის მთავრობის დეპუტის საფუძველზე, მთავრობისა, რომელმაც ფაქტები დაამახინჯა. მაგრამ დარწმუნებული ვართ, რომ დადგება დრო, როცა სავსებით, უფრო მეტად, ვიდრე ამისი შესაძლებლობა გვაქვს ახლა, მხილებული იქნება სამხრეთ კორეიდან ჩრდილოეთ კორეაზე თავდასხმის საიდუმლოება, საიდუმლოება, რომელსაც უკვე ახლა შეიძლება ვუწოდოთ პოლიშინელის საიდუმლოება, ე. ი. საიდუმლოება, რომელიც ნამდვილად დიდი ხანია საიდუმლოება აღარ არის.

ამ ფაქტების მიხედვით მტკიცედ უნდა უარვყოთ, ყოველგვარ შესაძლებლობას მოკლებულად მივიჩნიოთ იმის იმედი, რომ რაიმე წარმატება ექნეს ბ-ნ აჩესონის ცდას—კვლავ, ორ წელიწადნახევრის დაგვიანებით, ოატბრუნდეს საკითხს, თუ საიდან დაიწყო აგრესია კორეაში.

*) გაგრძელება. დასაწყისი იხ. „კომუნისტი“ № 259, 260.

კორეის ომი შემთხვევითი როდია.

კორეის ომი ესაჭიროებოდათ ამერიკელ კაპიტალისტებს, რომლებიც შეშფოთებითა და შიშით ადევნებდნენ თვალყურს მოახლებული ეკონომიკური კრიზისის ნიშნებს და რომლებიც დიდ იმედს ამყარებდნენ, რომ შესაბამისი ახალი სტიმული ექნებოდა ამერიკის შეერთებული შტატების დაქვეითებული ეკონომიკის აღმავლობას. ეს სტიმული გამოჩნდა სწორედ კორეის ომის ფორმით, რომელმაც გამოიწვია არა მარტო საშინელება და ასეულ ათასობით ადამიანის სიკვდილი, არამედ აგრეთვე სამხედრო დაკვეთების ნაკადი და სიკვდილით მოვაჭრეთა დიდი მოგება. კორეაში რომ ომი არ დაწყებულიყო, იგი უნდა დაწყებულიყო დედამიწის რომელიმე სხვა რაიონში, როგორც ეს არაერთხელ აღიარეს კორეის ინტერვენციის ორგანიზატორებმა და სულისჩამდგმელებმა.

„რომელიმე კორეა უნდა ყოფილიყო ან აქ, ან დედამიწის რომელიმე სხვა ნაწილში“, — განუცხადა მოკავშირეთა სახმელეთო ჯარების სარდალმა გენერალმა ვან-ფლიტმა ფილიპინების ოფიციალურ პირთა დელეგაციას, რომელიც მას ეწვია.

ასეთია კორეის ომის ფესვები, ასეთია მისი წარმოშობის წყაროები, ასეთია ფაქტები, რომელთა მოსპობაც არ შეიძლება არც იურიდიული და არც ადვოკატური რიტორიკით.

აჩესონი ამტკიცებდა, რომ დაზავების შესახებ მოლაპარაკებაში ამერიკის სარდლობის ერთადერთი მიზანი იყო მისწრაფება—მიეღო მაქსიმალური გარანტიები აგრესიის განახლების წინააღმდეგ. მაგრამ პოზიცია, რომელიც ამერიკის სარდლობას ეკავა ამ მოლაპარაკებაში, სრულიად ეწინააღმდეგება ამ მტკიცებას.

აი ფაქტები:

1. აჩესონი, მაგალითად, იმოწმებდა იმას, რომ საჭიროა ამ მიზნით არ იქნას დაშვებული ჯარის რიცხვის გადიდება ადამიანთა შემადგენლობის შეცვლისას. ეს წინადადება არავითარ შესიტყვებას არ იწვევდა კორეა-ჩინეთის სარდლობის მხრივ, რომელიც ამავე დროს, სავსებით სამართლიანად მოითხოვდა ისეთი პირობების შექმნას, რომლებიც შეუძლებელს ხდიან ბოროტმოქმედებას ამ სფეროში, შეუძლებელს ხდიან იმას, რომ ადამიანთა შემადგენლობის შეცვლის საბაბით მოწინააღმდეგე მხარემ ფაქტიურად გაადიდოს შეიარაღებული ძალების რიცხვი. სწორედ ამით იყო ნაკარნახევი კორეა-ჩინეთის სარდლობის მოთხოვნა დაწესებულიყო, რომ ასეთი შეცვლა შეიძლება არაუმეტეს 5 ათასი კაცისა, მაშინ როცა ამერიკის სარდლობა მოითხოვდა 75.000 კაცის შეცვლას და მოითხოვდა ისე დაჟინებით, რომ ამ საკითხში ჩიხის თავიდან ასაცილებლად კორეა-ჩინეთის სარდლობა დათანხმდა თვითეული მხარის შეიარაღებული ძალების ადამიანთა შესაცვლელი შემადგენლობის რაოდენობა გადიდებულიყო 35.000 კაცამდე. ამრიგად, კორეა-ჩინეთის მხარე დიდ დათმობაზე წავიდა.

2. ამერიკის სარდლობა მოითხოვდა უფლებას, რომ ეგრეთწოდებული მიუკერძებელი კომისიის დახმარებით კონტროლი გაეწია იმისათვის, რაც კორეა-ჩინეთის მხარის ზურგში ხდება. ეს იქნებოდა ჩრდილოეთ კორეის საშინაო საქმეებში ამკარა ჩარევა, თუმცა ამ ეგრეთწოდებული მიუკერძებელი კომისიის მეშვეობით, რაც, რასაკვირველია, არ შეიძლება მიჩნეული ყოფილიყო როგორც გარანტია შესაძლო აგრესიის წინააღმდეგ, არამედ, პირიქით, მხოლოდ ხელს შეუწყობდა ყოველგვარი სამხედრო გართულების გამომწვევი ახალ-ახალი ინციდენტის წარმოშობას.

3. ამერიკის სარდლობა დიდხანს დაობდა სადემარკაციო ხაზის შესახებ, ცდილობდა რა, რომ ეს ხაზი გასულიყო ამერიკელებისათვის სტრატეგიულად ყველაზე ხელსაყრელი მიმართულებით, და შეენარჩუნებინა წინათ დაპყრობილი რაიონები. ამერიკის სარდლობამ წარადგინა სულელური მოთხოვნები სადემარკაციო ხაზის გაყვანის დროს ჩრდილოეთ კორეის ტერიტორიის მნიშვნელოვანი ნაწილის დათმობის შესახებ, ამასთან თვალთმაქცურად აცხადებდა, რომ „გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის დელეგაცია“ თავისი წინადადების მიღებას დაჟინებით მოითხოვს არა იმიტომ, რომ იგი თითქოს დაინტერესებულია „გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ჯარების“ კონტროლს დაქვემდებარებული ტერიტორიის გაფართოებით, არამედ იმიტომ, რომ „გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის სარდლობისათვის“ საჭიროა შეიძინოს მოხერხებული თავდაცვითი ზღუდეები, რომლებიც არ მოიპოვება 38-ე პარალელის რაიონში. თუ ამ მოთხოვნას დაკმაყოფილებდნენ, ამერიკის სარდლობის კონტროლში მოექცეოდა 13 ათას კვადრატულ კილომეტრზე მეტი ფართობი, ანუ კორეის მთელი ფართობის $^1/_{20}$ ნაწილი. ისინი დაჟინებით მოითხოვდნენ, რომ სადემარკაციო ხაზი გასულიყო, კერძოდ, კორეის აღმოსავლეთ სანაპიროზე კესონის ჩრდილოეთით, რომელიც მდებარეობს 8 კილომეტრზე 38-ე პარალელის ჩრდილოეთით. რაც შეეხება ონგდინის ნახევარკუნძულის სამხრეთ ნაწილს, ისინი მზად იყვნენ დაეთმოთ იგი კორეის სახალხო-დემოკრატიული რესპუბლიკისათვის, რადგან, როგორც ამერიკის დელეგაციის წევრმა ჰოუდსმა განაცხადა, მათთვის სულ ერთია, ვის გადასცემენ მას — ეთიოპიას თუ ავსტრალიას.

4. თანხმდებოდა რა საომარი მოქმედების შეწყვეტაზე ჰაერსა და ზღვაში, ამერიკის სარდლობა მოითხოვდა კომპენსაციას ჩრდილოეთ კორეის ტერიტორიის ერთი ნაწილის დათმობის სახით.

ამერიკელთა მთელი ეს მოთხოვნები ცხადყოფენ, თუ ნამდვილად რა მიზნებს ისახავდა ამერიკის სარდლობა, როცა ევაჭრებოდა სადემარკაციო ხაზის შესახებ, და რატომ მოუნდა ამ ვაჭრობის თითქმის მთელი თვე.

აჩესონს არაფერი უთქვამს იმაზე, რომ კესონში დაზავების შესახებ მოლაპარაკების მსვლელობას თან ახლდა სისტემატური სამხედრო ინციდენტები კესონის ნეიტრალურ ზონაში, რომლებიც გამოწვეული იყო მხოლოდ და მხოლოდ სამხრეთკორეელი და ამერიკელი ჯარისკაცების პროვოკაციებით — ხან იმით, რომ ამერიკის თვითმფრინავები სისტემატურად უშენდნენ ცეცხლს კორეა-ჩინეთის დელეგაციის ავტომანქანას, მიუხედავად იმისა, რომ მანქანაზე ფრიალებდა თეთრი ალამი, ხან პანმინჯონში, ნეიტრალური ზონის საზღვარზე, საგუშაგოებისათვის ტყვიამფრქვევის დაშენით, ხან ამერიკის თვითმფრინავებიდან საწვავიანი ავზების გადმოყრით და კორეის სახალხო არმიისა და ჩინელ მოხალისეთა დელეგაციის ადგილსამყოფელი რაიონის დაბომბვით, ან მოლაპარაკების საწარმოებლად გამოყოფილ შენობისათვის ცეცხლის დაშენით. მარტო 8 დღის განმავლობაში (1951 წ. 23-30 აგვისტო) ამერიკის თვითმფრინავებმა 12-ჯერ დაარღვიეს კესონის ზონის საჰაერო სივრცე, ხოლო 1 სექტემბერს გენერალ ნამ ირის რეზიდენციის მახლობლადაც კი ჩამოყარეს ბომბები. სექტემბრის პირველ კვირაში ამერიკელებმა 100-ჯერ გადაუფრინეს კესონის ნეიტრალურ ზონას და ცეცხლს უშენდნენ მოლაპარაკების ადგილს. საჭირო იყო უდიდესი თავდაჭერა, რომ ასეთ პირობებში შეენარჩუნებინათ სიმშვიდე, მზად ყოფილყვნენ მიეღწიათ შეთანხმებისათვის სხვადასხვა საკითხზე, რომელსაც ამერიკელთა სარდლობა აშკარად მწვავე ფორმას აძლევდა. მიუხედავად ყოველივე ამისა, კორეისა და ჩინეთის მხარემ შეძლო თავიდან აეცილებინა მრავალი საბაბი, რომლებიც ხელს უშლიდნენ დაზავების შესახებ მოლაპარაკებაში შეთანხმების მიღწევას. სწორედ კორეისა და ჩინეთის მხარის ასეთი მოქნილი, უაღრესად მშვიდობისმოყვარული და პატიოსანი ტაქტიკის შედეგად იქნა შეთანხმებული დაზავების შესახებ შეთანხმების 60-ზე მეტი მუხლი.

მაგრამ შეუთანხმებელი დარჩა ერთი დიდმნიშვნელოვანი საკითხი, რომელმაც, მართლაც, უაღრესად მწვავე ფორმა მიიღო, — სამხედრო ტყვეების გაცვლის საკითხი. ეს საკითხი საკმაოდ სერიოზულია იმისათვის, რომ მასზე დაწვრილებით შევჩერდეთ, მით უმეტეს, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების დელეგაცია ამჯერადაც, ისევე როგორც ბევრ სხვა შემთხვევაში, ცდილობს ამერიკელთა სარდლობის სრულიად მიუღებელი, ამ საკითხში საერთაშორისო სამართლის ძირითადი პრინციპების საწინააღმდეგო პოზიცია გაასაღოს გაერთიანებული ერების თვალსაზრისად.

სამხედრო ტყვეების საკითხი სრულიადაც არ იყო მოულოდნელი ამერიკის მხარისათვის, როგორც ამას აქ ამტკიცებდა ბ-ნი აჩესონი. სინამდვილეში ეს საკითხი თავიდანვე იდგა დაზავების შესახებ კესონის მოლაპარაკების დღის წესრიგში.

დაწვრილებით არ ვილაპარაკებ და მხოლოდ შევეხები სამხედრო ტყვეების გაცვლის საკითხზე მოლაპარაკების უმნიშვნელოვანეს ეტაპებს. 1951 წლის 12 დეკემბერს კორეისა და ჩინეთის მხარემ ამ საკითხზე შემდეგი წინადადება წამოაყენა:

თვითეული მხარის ხელში მყოფი ყველა სამხედრო ტყვის განთავისუფლება; თვითეული მხარის ხელში მყოფი ყველა სამხედრო ტყვის განთავისუფლება და ჯგუფებად რეპატრიაცია რაც შეიძლება მოკლე ვადაში დაზავების შესახებ შეთანხმების ხელმოწერის შემდეგ და პირველ რიგში მძიმედ დაჭრილი და სერიოზულად ავადმყოფი სამხედრო ტყვეების განთავისუფლება; სამხედრო დაზავების კომისიის კონტროლში მყოფი რეპატრიაციის კომიტეტის შექმნა, რომელიც შედგენილი იქნება თვითეული მხარის დელეგატთა თანაბარი რიცხვიდან; თვითეული მხარის ხელში მყოფი სამხედრო ტყვეების სიების გაცვლა მაშინვე, როგორც კი მიღწეული იქნება შეთანხმება წინა პუნქტებზე.

ამ წინადადებათა არსის გამო პასუხის ნაცვლად ამერიკის მხარემ ულტიმატური ფორმით მოსთხოვა კორეისა და ჩინეთის მხარეს წარედგინა ინფორმაცია სამხედრო ტყვეების შესახებ და ეგრეთწოდებული წითელი ჯვრის საერთაშორისო კომიტეტის წარმომადგენლების მიერ სამხედრო ტყვეების ბანაკების დათვალიერების შესახებ და უარი თქვა არსებითად განეხილა ჩინეთისა და კორეის მხარის წინადადება ინფორმაციის წარდგენამდე.

კორეისა და ჩინეთის მხარემ ასეთი ცნობები წარადგინა 11.559 სამხედრო ტყვეზე. თავის მხრივ ამერიკის დელეგაციამ წარადგინა 132.474 კორეელი და ჩინელი სამხედრო ტყვის სია, თუმცა მანამდე წითელი ჯვრის საერთაშორისო კომიტეტს მან გადასცა 176.679 სამხედრო ტყვის სიები.

ბ-ნმა აჩესონმა განაცხადა, რომ 37 ათასი კაცი „ხელახლა კვალიფიცირებულ“ და განთავისუფლებულ იქნა, რადგან აღმოჩნდა, რომ ისინი იყვნენ არა სამხედრო ტყვეები, არამედ სამოქალაქო პირები. შემდეგში ამგვარადვე ამერიკელთა სარდლობამ მოახდინა კიდევ 11 ათასი კაცის „ხელახალი კვალიფიკაცია“.

კორეისა და ჩინეთის მხარემ მოსთხოვა ამერიკელთა დელეგაციას ეცნობებინა 1.456 სამხედრო ტყვის ბედი, რომლებიც 18 დეკემბერს შეტანილ იქნენ სამხედრო ტყვეთა საერთო რიცხვში, მაგრამ რომელთა გვარებიც არ იყო აღნიშნული შემდგომ სიებში, აგრეთვე 44.205 სამხედრო ტყვის ბედი, რომლებიც წინათ ირიცხებოდნენ ამერიკელების მიერ წითელი ჯვრის საერთაშორისო კომიტეტის მეშვეობით გადაცემულ სიებში, მაგრამ არ იყვნენ შეტანილი 1951 წლის 18 დეკემბერს გადაცემულ სიებში. ამერიკის მხარემ განაცხადა, რომ ცნობები 44 ათასი სამხედრო ტყვის შესახებ მოძველდა და რომ ეს სამხედრო ტყვეები უკვე განთავისუფლებული არიან, ხოლო შემდეგ იძულებული იყო ეღიარებინა, რომ ისინი ამერიკულ ბანაკებში იმყოფებიან და შეტანილი არ ყოფილან 18 დეკემბერს გადაცემულ სიებში იმ მიზეზით, რომ ვითომდა ისინი არიან სამოქალაქო პირები, სამხრეთ კორეის მკვიდრნი, რომლებიც ძალით იყვნენ მობილიზებულნი კორეის სახალხო არმიაში.

1951 წლის 31 დეკემბერს ამერიკის დელეგაციამ პირობა დადო 2 იანვრისათვის წარმოედგინა სრული ცნობები სამხედრო ტყვეების შესახებ; 3 იანვარს მან გაიმეორა ეს დაპირება, მაგრამ არავითარი ცნობები არ წარმოუდგენია; 12 იანვარს მან განაცხადა, რომ არავითარი საჭიროება არ არის წარმოადგინოს ცნობები სამხედრო ტყვეებზე დაზავების შესახებ შეთანხმების მიღწევამდე; 15 იანვარს მან თქვა, რომ წარმოადგენს ძირითად ცნობებს თუ სამაგიეროდ კორეისა და ჩინეთის მხარე წარმოადგენს დამატებითს ცნობებს სამხრეთკორეელ სამხედრო ტყვეთა შესახებ, ხოლო 18 იანვარს განაცხადა, რომ ეს ცნობები არ არის ძირითადი და რომ მათში არ იქნება შეტანილი ცნობები 44.205 სამხედრო ტყვის შესახებ. დასასრულ, 1952 წლის 28 იანვარს ამერიკელთა მხარემ წარადგინა ცნობები, მაგრამ მხოლოდ 132.474 სამხედრო ტყვის შესახებ.

ახლა ბ-ნი აჩესონი აცხადებს, რომ საბოლოო ანგარიშით ამერიკელთა ბანაკებში ირიცხება მხოლოდ 121 ათასი კორეელი და ჩინელი სამხედრო ტყვე. გვერდს ვერ აუვლით ისეთ ფაქტსაც, როგორიც არის რიჯუეის შტაბის 1951 წლის 31 დეკემბრის ცნობა, რომ ომის დასაწყისში დატყვევებული 140 ათასი კაციდან 7 ათასამდე კაცი ამერიკელთა ბანაკებში მოკვდა.

არ შეიძლებოდა, რომ ყოველივე ამას უაღრესად უარყოფითი გავლენა არ მოეხდინა მოლაპარაკების მსვლელობაზე. ასევე უარყოფითი გავლენა მოახდინეს ამერიკელთა მხარის მიერ წამოყენებულმა მოთხოვნებმა, როგორიც არის მოთხოვნა, რომ სამხედრო ტყვეების გაცვლა მოხდეს ერთში ერთის საფუძველზე, აგრეთვე ამერიკელთა წინადადება, რომ ეგრეთწოდებულმა წითელი ჯვრის საერთაშორისო კომიტეტმა იკისროს ამოცანა გამოარკვიოს, რომ ტყვეთა და სამოქალაქო პირთა გადაწყვეტილება რეპატრიაციის შესახებ იძულების შედეგი ხომ არ არის.

ნამდვილი საშინელი მდგომარეობაა! ადამიანები ამბობენ რეპატრიირება გვსურსო, აქ კი სპეციალურ კომისიას ავალებენ შეამოწმოს, ნამდვილად სურთ თუ არა მათ რეპატრიირება, ეს იძულების შედეგი ხომ არ არისო. ასეთივე ხასიათის იყო ამერიკელთა სარდლობის წინადადება, რომ სამოქალაქო პირებად ჩაითვალონ ის კორეელი სამხედრო ტყვეები, ვინც 1950 წლის 25 ივნისამდე ან სამხრეთ კორეის, ან ჩრდილოეთ კორეის მოქალაქე იყო. ამ უკანასკნელი წინადადების მიღება იმას ნიშნავდა, რომ 60 ათასზე მეტი კორეელი სამხედრო ტყვე ავტომატურად მიეკუთვნებოდა სამოქალაქო პირთა კატეგორიას.

აი, შეიძლება ითქვას, რა ვერაგი მექანიკა იმალებოდა მთელ ამ უკანონო წინადადებებში!

ბუნებრივია, რომ კორეისა და ჩინეთის მხარემ გადაჭრით უარყო ამერიკის მხარის ეს უკანონო მოთხოვნები, რომლებიც მხოლოდ იმისათვის იყო ნავარაუდევი, რომ დაეკავებინათ 165 ათასი სამხედრო ტყვე—კორეის სახალხო არმიის მეომარნი და ჩინელი სახალხო მოხალისენი და კორეის სახალხო-დემოკრატიული რესპუბლიკის ასეულ ათასობით ძალით გარეკილი მოქალაქე იმ აშკარა მიზნით, რომ ეს სამხედრო ტყვეები ჩან კაი-შის ან ლი სინ მანის ხელში ჩაეგდოთ.

როცა სამხედრო ტყვეების საკითხი ორივე მხარის შტაბის ოფიცრებს გადაეცა განსახილველად და ეს ოფიცრები მუშაობას შეუდგნენ, ამერიკის მხარემ კვლავ წარადგინა თავისი წინადადება ეგრეთწოდებული **ნებაყოფლობითი რეპატრიაციის** შესახებ. ამ მოთხოვნას ამერიკის მხარე კვლავაც განუწყვეტლივ იმეორებდა და, როგორც შემდეგში ამბობდა ცხადყო, იგი ამერიკის დელეგაციის ხელში გახდა შემდგომი ზეგავლენის საშუალება, რათა მიაღწიოს თავის მიზნებს, რომლებსაც საერთო არაფერი აქვთ დაზავებაზე შეთანხმების მიღწევის მიზნებთან.

მაგრამ, როცა 21 მარტს კორეისა და ჩინეთის მხარემ კვლავ სცადა მიეღწია სამხედრო ტყვეების შესახებ შეთანხმებისათვის და მოითხოვა, რომ დაზავებაზე შეთანხმების ხელმოწერის შემდეგ კორეის სახალხო არმიის და ჩინელ მოხალისეთა დელეგაციის ადგილსამყოფელი რაიონის დაბომბვით, ან მოლაპარაკების საწარმოებლად გამოყოფილ შენობისათვის ცეცხლის დაშენით. მარტო 8 დღის განმავლობაში (1951 წ. 23-30 აგვისტო) ამერიკის თვითმფრინავებმა 12-ჯერ დაარღვიეს კესონის ზონის საჰაერო სივრცე, ხოლო 1 სექტემბერს გენერალ ნამ ირის რეზიდენციის მახლობლადაც კი ჩამოყარეს ბომბები. სექტემბრის პირველ კვირაში ამერიკელებმა 100-ჯერ გადაუფრინეს კესონის ნეიტრალურ ზონას და ცეცხლს უშენდნენ მოლაპარაკების ადგილს. საჭირო იყო უდიდესი თავდაჭერა, რომ ასეთ პირობებში შეენარჩუნებინათ სიმშვიდე, მზად ყოფილყვნენ მიეღწიათ შეთანხმებისათვის სხვადასხვა საკითხზე, რომელსაც ამერიკელთა სარდლობა აშკარად მწვავე ფორმას აძლევდა. მიუხედავად ყოველივე ამისა, კორეისა და ჩინეთის მხარემ შეძლო თავიდან აეცილებინა მრავალი საბაბი, რომლებიც ხელს უშლიდნენ დაზავების შესახებ მოლაპარაკებაში შეთანხმების მიღწევას. სწორედ კორეისა და ჩინეთის მხარის ასეთი მოქნილი, უაღრესად მშვიდობისმოყვარული და პატიოსანი ტაქტიკის შედეგად იქნა შეთანხმებული დაზავების შესახებ შეთანხმების 60-ზე მეტი მუხლი.

მაგრამ შეუთანხმებელი დარჩა ერთი დიდმნიშვნელოვანი საკითხი, რომელმაც, მართლაც, უაღრესად მწვავე ფორმა მიიღო, — სამხედრო ტყვეების გაცვლის საკითხი. ეს საკითხი საკმაოდ სერიოზულია იმისათვის, რომ მასზე დაწვრილებით შევჩერდეთ, მით უმეტეს, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების დელეგაცია ამჯერადაც, ისევე როგორც ბევრ სხვა შემთხვევაში, ცდილობს ამერიკელთა სარდლობის სრულიად მიუღებელი, ამ საკითხში საერთაშორისო სამართლის ძირითადი პრინციპების საწინააღმდეგო პოზიცია გაასაღოს გაერთიანებული ერების თვალსაზრისად.

სამხედრო ტყვეების საკითხი სრულიადაც არ იყო მოულოდნელი ამერიკის მხარისათვის, როგორც ამას აქ ამტკიცებდა ბ-ნი აჩესონი. სინამდვილეში ეს საკითხი თავიდანვე იდგა დაზავების შესახებ კესონის მოლაპარაკების დღის წესრიგში.

დაწვრილებით არ ვილაპარაკებ და მხოლოდ შევეხები სამხედრო ტყვეების გაცვლის საკითხზე მოლაპარაკების უმნიშვნელოვანეს ეტაპებს. 1951 წლის 12 დეკემბერს კორეისა და ჩინეთის მხარემ ამ საკითხზე შემდეგი წინადადება წამოაყენა:

თვითეული მხარის ხელში მყოფი ყველა სამხედრო ტყვის განთავისუფლება; თვითეული მხარის ხელში მყოფი ყველა სამხედრო ტყვის განთავისუფლება და ჯგუფებად რეპატრიაცია რაც შეიძლება მოკლე ვადაში დაზავების შესახებ შეთანხმების ხელმოწერის შემდეგ და პირველ რიგში მძიმედ დაჭრილი და სერიოზულად ავადმყოფი სამხედრო ტყვეების განთავისუფლება; სამხედრო დაზავების კომისიის კონტროლში მყოფი რეპატრიაციის კომიტეტის შექმნა, რომელიც შედგენილი იქნება თვითეული მხარის დელეგატთა თანაბარი რიცხვიდან; თვითეული მხარის ხელში მყოფი სამხედრო ტყვეების სიების გაცვლა მაშინვე, როგორც კი მიღწეული იქნება შეთანხმება წინა პუნქტებზე.

ამ წინადადებათა არსის გამო პასუხის ნაცვლად ამერიკის მხარემ ულტიმატური ფორმით მოსთხოვა კორეისა და ჩინეთის მხარეს წარედგინა ინფორმაცია სამხედრო ტყვეების შესახებ და ეგრეთწოდებული წითელი ჯვრის საერთაშორისო კომიტეტის წარმომადგენლების მიერ სამხედრო ტყვეების ბანაკების დათვალიერების შესახებ და უარი თქვა არსებითად განეხილა ჩინეთისა და კორეის მხარის წინადადება ინფორმაციის წარდგენამდე.

კორეისა და ჩინეთის მხარემ ასეთი ცნობები წარადგინა 11.559 სამხედრო ტყვეზე. თავის მხრივ ამერიკის დელეგაციამ წარადგინა 132.474 კორეელი და ჩინელი სამხედრო ტყვის სია, თუმცა მანამდე წითელი ჯვრის საერთაშორისო კომიტეტს მან გადასცა 176.679 სამხედრო ტყვის სიები.

ბ-ნმა აჩესონმა განაცხადა, რომ 37 ათასი კაცი „ხელახლა კვალიფიცირებულ“ და განთავისუფლებულ იქნა, რადგან აღმოჩნდა, რომ ისინი იყვნენ არა სამხედრო ტყვეები, არამედ სამოქალაქო პირები. შემდეგში ამგვარადვე ამერიკელთა სარდლობამ მოახდინა კიდევ 11 ათასი კაცის „ხელახალი კვალიფიკაცია“.

კორეისა და ჩინეთის მხარემ მოსთხოვა ამერიკელთა დელეგაციას ეცნობებინა 1.456 სამხედრო ტყვის ბედი, რომლებიც 18 დეკემბერს შეტანილ იქნენ სამხედრო ტყვეთა საერთო რიცხვში, მაგრამ რომელთა გვარებიც არ იყო აღნიშნული შემდგომ სიებში, აგრეთვე 44.205 სამხედრო ტყვის ბედი, რომლებიც წინათ ირიცხებოდნენ ამერიკელების მიერ წითელი ჯვრის საერთაშორისო კომიტეტის მეშვეობით გადაცემულ სიებში, მაგრამ არ იყვნენ შეტანილი 1951 წლის 18 დეკემბერს გადაცემულ სიებში. ამერიკის მხარემ განაცხადა, რომ ცნობები 44 ათასი სამხედრო ტყვის შესახებ მოძველდა და რომ ეს სამხედრო ტყვეები უკვე განთავისუფლებული არიან, ხოლო შემდეგ იძულებული იყო ეღიარებინ

ᱵ. ᱢ. ᱥᱤᱢᱣᱚᱱᱤᱭᱟᱹᱱ ᱯᱮᱨᱛᱤ ᱛᱟᱨᱟᱢᱥᱟᱞᱮᱢ ᱠᱟᱹᱱᱛᱟᱨᱤ ᱥᱟᱦᱤᱛᱚ ᱠᱷᱚᱱᱚᱢ ᱥᱟᱦᱟᱨ ᱠᱚᱨᱚᱱᱚ ᱥᱟᱦᱟᱭᱚᱠ ᱠᱚᱢᱤᱴᱮ ᱛᱮ

**ᱵᱟᱹᱨᱦᱟᱣᱟ ᱫᱤᱥᱚᱢ ᱨᱮ ᱵᱟᱹᱞᱟᱣᱟᱱ ᱠᱟᱱᱟ ᱫᱚᱞᱚᱛᱚᱱ